

Tor Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

5te Aarg.

Den 31te Mai 1874.

No. 10.

Alt Brage

—eller—

Skolelæreren i Minnesota.

En original norsk-amerikansk Fortælling

af

N. S. Sæstel.

5te Afsnit.

Dnkel Brages midlertidige Bessjæftigelse, Fremtidsudsigter, Brylluppet.

"Nu, Dnkel", sagde Alf, da de havde spist til Aftens, "nu maa du være saa snil at fortælle os, hvorledes det er gaaet til, at Gud har sendt dig fra California herhid for at hjælpe os."

"Ja", sagde Dnkel Karl, "det var vel ogsaa en Guds Strelse, du. Dette er den glædste Dag, jeg har oplevet i Amerika; thi i hele Dag har jeg været saa glad som et Barn, og det har jeg ikke været, siden jeg var hjemme i Norge. Det kjære gamle Norge; ja, et Menneske kan aldrig glemme sit Barndomshjem, især naar han siden egentlig aldrig har haft noget hjem. Men nu er jeg desværre en gammel Synder, som i mange Aar ikke har tænkt paa Andet end at samle Penge. I de første Aar samlede jeg blot for at kunne komme tilbage til Norge som en rig Mand, men da jeg aldrig fik noget Svar paa de saa Breve, jeg skrev — jeg skiftede nemlig dengang saa ofte Opholdssted, at jeg neppe vidste, hvad Adresse jeg skulde give — saa gik Hjemreisen i Glemmebogen, og jeg blev vant ved at leve for at skraabe Penge sammen — eller egentlig ikke vant ved at leve derfor; thi det forekom mig steds, at jeg egentlig levede for noget Andet, men hvad dette Andet var, det vidste jeg ikke, for Alt, hvad jeg gjorde, det gjorde jeg kun for at tjene Penge. Men jeg havde steds en Følelse af, at Noget manglede mig; der var og blev et tomt Rum i mit Hjerte eller min Sjæl; jeg savnede altid Noget, og det forekom mig, at al min Bessjæftigelse kun var midlertidig. Undertiden tænkte jeg paa at gifte mig og forsøge, om det tomme Rum i mit Hjerte kunde udfyldes paa den Maade, men saa syntes jeg igjen, at et saadant Skridt var altfor risikabelt, og at jeg derved vilde komme til at sønderslide et helligt Baand, som bandt mig — jeg vidste ikke hvortil. Og saaledes gik Tiden hen,

og paa den og Aar efter Aar fordrev jeg med Arbeide eller uerlig Maade, dertil ydøre; dog aldrig saaledes, men det var mere end ilde nok alligevel, der... uloblig at den kostbare Tid skulde gaa hen med saadan midlertidige Bessjæftigelse, uden at jeg nogensinde for Alvor tænkte paa at samle mig Diggendefæ i Himmelen. Al min Digten Tragten og alt mit Arbeide har været af det midlertidige Slags og ikke forskaffet mig andre Skatte end saadanne, som Tyvehaand kan stjæle og Møl og Rust fortære, og dersom Vorherre nu vilde handle med mig efter Fortælling da maatte han sige til mig som til den rige Wond... Daare! i denne Nat kræves din Sjæl af dig, da det tilhøre, som du har samlet?" Nu ved jeg det skulde tilhøre; men dermed var jeg selv dog u... pen. Imidlertid har jeg nu det Haab til Gud, at det her efter skal blive anderledes, og at han, som hidindtil d... sparet mig i sin Langmodighed, ogsaa herefter vil el... Barmhjertighed med mig for Kristi Skuld, hvorom M... signede norske Præster her ved at forsikre En saa bestemt. Jeg taler nu saa rentud, for at vi døsnat... blive kjendte, og for at Dere ikke skal tænke, at det Forsæt at vedblive med et saadant Hedningeliv Me... ledes har jeg levet uafbrudt i mange Aar, imtil je... a... syv a otte Maaneder siden blev overfaldt af hem... g... tere end jeg nogensinde har følt den, siden der først... jeg gif tilføs. En stærk og de... gjense mine Slægtninge og atter... tjeneste kom over mig og gjorde n... bestyre mine Forretninger. Da be... tænke paa at reise hjem til Norge i... tror ikke, at jeg herefter kunde trives i Norge... Følgelig indrettede jeg mig derefter, ordnede mi... og gjorde mig rejsesærdig; men saa blev jeg ihg... liggende i en Maanedstid, og under Sygdommen... mig mere og mere klart, at jeg trængte mere til... og Hans Naade end til mine Slægtninge. Meget... Børnelærdom, som jeg troede at have forglemt for... siden, duffede under Sygdommen op i min Er... igjen, og mit foregaaende Liv viste sig for mig saa t... og meningsløst og forfæilet. Da besluttede jeg, at jeg... vilde reise lige til Norge, om det blev mig forundt... komme op af Sengen igjen, men først standse herhen... Staterne, hvor jeg vidste, at jeg vilde finde mang...

mand, som havde ordnet sig i Menigheder og kaldet Præster fra Norge. Saaledes gik det til, at jeg for nogle Maanedes siden kom til St. Louis, hvorfra jeg tog lige op til Minnesota, hvor jeg har stiftet Besjendtskab med nogle Præster, og da en af disse engang ved at høre mit Navn og Hjemsted kom til at tale om en Skolelærer Alf Brage, skjønte jeg, at det maatte være min Brodersøn, min fjære Gudsbarn, som jeg saa mangen Gang har haaret paa Armen og bugget og bisset og sunget for, da han var en liden bitte Gut. Han kunde ogsaa fortælle mig, i hvilket Præsteskald du nu opholdt dig, og jeg reiste til Præsterher, fra hvem jeg skal hilse Dere alle Tre. Mandags Morgen forlod jeg ham og kom til Petter Bergstø. Det havde nu været min Mening at ordne Alt saa godt som muligt herude og saa komme ind i Kramboden i Cashville og hilse paa dig; men det gik lidt anderledes, og ganske anderledes end jeg havde tænkt, og jeg fik det, skjønt denne Eivind Haakonson næsten som en Gæst, og jeg synt, saa glad og munter jeg end var. Ja, jeg var nok slem imod ham; men der skal skarp Lud til skuret Hoved, siger et gammelt Ord, og jeg tænkte, at vi paa den Maade skulde slippe lettest og snarest bort fra ham.

"Høj over Høj paa Jorden", sagde Alf. "I Himlen raader Guds velbehagelige Villie alene, og dens Lov er idel Kjærlighed; men de frastaldne Mennesker, som ikke have sin egen Villie og ikke lade Herren regiere over sig, de vil have mod dem maa han bruge Magt og Strengthed og ikke dem med Bidsel og Lømske, som man gjør med Hest og Ingen kan have ondt af Eivind for dette, som jeg har hørt om over ham idag, og selv om man havde ondt af ham, saa maatte det dog tilsidt komme. Han har ikke villet høre broderlige Formaning, derfor tænker jeg, at den drøie Maade, hvorpaa Sandheden idag blev sagt ham, og den skarpe Lud var den kraftigste og gavnligste Medicin, han nu kunde faa."

"Ja, som sagt", sagde Dnkel, "det maatte engang komme til Emma med et Onde, siden han ikke vilde finde sig deri med det Godt. Men nu skal Dere høre mine Fremtids-Maner. Naar Præsten kommer her Søndag otte Dage til, udtager jeg, at han har forberedt sig paa en Brudtale, og Mandagen efter tænker jeg at tiltræde min Tilbagerejse til Californien, dog ikke for at forblive der; jeg vil kun sælge min Ejendom og komme tilbage til Baaren for at leve sammen med Dere."

"Hvorfor?" spurgte Alf.
"Jeg har tænkt, at vi helst bør vælte og bryde de gamle Menigheder og Præst. Men det kan ikke synes om at bo i Byen?" tilføjede han og Mrs. Johnson og Emma.

"Ja, det kan jo", forsikrede disse, "dog ikke gjerne midt i den gamle By, men helst i en stille Gade eller for Bygrendsen."

"Saa kan vi tale om den Sag siden", sagde Dnkel. "Nu maa vi se til, at Dere kan faa indrettet Dere selv og hyggeligt for Vinteren, som det lader sig gjøre og at Alt kan blive færdigt og istand, til Præsten kommer og Brylluppet skal feires. I den Hensigt vil Alf og jeg rejse til Byen imorgen, ikke til Cashville, men til County og gjøre de nødvendige Indkjøb; derfor maa Dere vente at se os igjen førend imorgen Aften."

Med Hjerterne fulde af Glæde og Hovederne fulde af lyse Fremtidsdrømme skiltes de ad, da Solen var gaaet ned og derved havde gjort en Ende paa denne lykkelige Dag, men ikke paa deres Lykkelighed.

Den næste Aften stod Emma i Døren, da Alf og hans Dnkel kom fra Byen med en Arbeidsvogn ganske fuldpacket af Varer. Hun og Moderen havde idag gjort hele Huset rent, men nu havde han allerede længe været færdig til at modtage de fjære ikommende Slægtninge og ventet dem med Længsel. Saa frisk og livsglad og blid, som den skønneste Værmorgen, stod hun der og hilsende og tilsmilte dem et Velkommen, som uvilkaarlig fremtryllede Smilet paa Alfs og Dnkels Læber.

"Skal Alf blive Kjøbmand alligevel nu, Dnkel! siden han kommer hjem med en hel Varcbeholdning?" spurgte hun med paataget Alvor og et skjælmist Udtryk i Dinene.

"Nei", svarede Dnkel Brage, "disse Varer skal ikke sælges ud igjen, men de skal give Miss Emmas smaa Hænder Noget at bestille."

Dg der blev nu nok at bestille for dem alle Fire en Tid. Vænderne malede Døre og Vinduer, tapetserede Væggene og lagde Gulvtæpper paa Gulvene; desuden maatte Alf undertiden føre til Byen i et eller andet Grinde eller sørge for at skaffe sig Brændsel hjem til Vinteren, og Kvindene syede saa flittigt, at de neppe havde Tid til at lave Maden, langt mindre til at spise den. Mens de saaledes arbejdede sammen en Dag, sagde Alf til sin Dnkel, at han burde fortælle dem Lidt om sit ydre Liv i Californien; han havde kun fortalt dem om sit indre Liv, og hvad der nærmest vedkom dette, mens han dog vist havde oplevet Meget, som var værd at fortælle og at høre paa.

"Ja", sagde Karl Brage, "naar jeg kommer tilbage igjen og vi har bedre Tid, saa skal jeg fortælle og du nedskrive det; thi om jeg end ikke selv har oplevet saa Meget, saa har jeg dog været sammen med saamange forskellige Mennesker og hørt og seet saa Meget, at dersom det blev rigtigt og godt fremstillet, vilde det nok være værd at læse og gaa. Hvorledes vilde du synes om et saadant Arbejde?"

"Meget godt, meget godt, hvis jeg kun kunde udføre det."

"Vel, vi kan jo forsøge, Alf! Men sig mig nu, hvilken Livsstilling du egentlig har bedst Lyst til."

"Jeg ved egentlig ikke selv endnu, skjønt jeg burde være gammel nok til at vide det nu. Men da jeg var hjemme i Norge, vilde jeg ikke tænke derpaa, fordi jeg vidste, at mine Forældre saa inderlig gjerne vilde, at jeg skulde blive Kjøbmand i Kristiania, og jeg vilde helst føie dem deri. Dg siden jeg kom herover, har jeg ladet Gud alene raade for, hvad jeg skulde bestille. I den allerførste Tid søgte jeg vel med Sorg for Næring baade efter en og anden Beskjæftigelse; men min Søgen og Sorgen havde intet heldigt Udfald. Saa forsøgte jeg at sætte Sagen i Guds Haand, og siden den Tid har det gaaet bedre. Dog — jeg skulde nok have Lyst til at skrive for en norsk Avis, som udgives i Wisconsin, og med Tiden blive Redaktør for et Blad, hvis jeg blev dygtig nok dertil; thi Aviserne kan vist, efter som de blive redigerede, udrette mere Godt blandt Folk eller ogsaa mere Dødt, end Mange tror."

"Ja, Aviserne har vist megen Indflydelse paa Folket."

Dg nu kan du jo undersøge den Sog i Winter, saa kan vi flytte til Wisconsin til Vaaren, hvis du vil, eller, rettere sagt, om Gud vil; "thi Mennesket optænker sin Ve; men Herren stadfæster hans Gang." Derfor har jeg ogsaa indsat dig til min lovlige Arving i Tilfælde af, at jeg skulde dø i Winter og ikke komme tilbage til Dere igjen."

Liden gik meget hurtigt for de flittige Folk i Brudehuset, men da Søndagen kom, var de færdige med Alt, hvad de havde foresat sig, og saa glade som Børn førte de afsted til Kirken. Lokalet hos Petter Bergstø skulde idag tages ibrug for første Gang, og der blev de viet. Præsten holdt en smuk og hjertelig Brudetale. Præstefruen havde fulgt med sin Mund paa Onkels Indbydelse, og fordi hun kjendte og interesserede sig for Brudeparret. Foruden Præsten og Fruen var Alle fra Petter Bergstø's Hus samt Johannes Bergstø med Familie og nogle faa Andre budne til Bryllups. Ingen af dem, som havde med dette Bryllup at bestille, ønskede mange Bryllupsgjæster, stort Skryd, stærk Svi, vild Allarm, megen Sommel og liden virkelig Glæde; de var Alle enige i at foretrække det Modsatte. Efter endt Ceremoni førte de Indbudne til Brudehuset; her stod Bordet dækket, og en leiet Kone og Pige havde Alt i Beredskab til at modtage dem. — I mange gamle Eventyr heder det, at naar Trolde var dræbt og Prindsessen funden og vunden, da blev der turet Bryllup i mange Dage og drukket, saalænge der var Dog i Log; men det var i gamle Dage, da Folk var stærke som Kjær og vilde som Dyr, da Fylderi og Slagsmaal, Blodbad og Mord hørte til Dagens Orden, og de, som kaldte sig Kristne, elskede og beundrede sine hedenste Forfædres Udyer og dyriske Udyer, troede det var et Karstykke at drikke sig fuld, nedværdige sig under Dyrene, rase og rave og gjøre Galmands Værk. De virkelige Kristne har ogsaa arvet Noget efter sine hedenste Forfædre, men de har i Daaben arvet noget Andet, kjender deres Slaver og ved, at Han er en forsonet Gud, derfor vil de hellere paa en saadan og enhver Dag glæde sig i Naadesolens Lys og varme Straaler og takke og tilbede sin Herre og Frelser i Aand og Sandhed. — I dette Bryllup vankede der ogsaa megen god Mad, hjemmebrygget Øl og den bedste Vin, som var at faa for Penge i Countyet, men Ingen spiste eller drak mere, end han havde godt af, og Alle var saa glade og oprømte, som om Enhver af dem idag feirede sin egen Bryllupsfest. Klokkeren var næsten tolv om Natten, inden Petter og Johannes og de Dvrigte fik bryde op; den næste Dag reiste Præstens, og Dagen derefter forlod ogsaa Onkel Brage dem for at begive sig til California. Nu begyndte et lykkeligt Hverdagsliv for de tre nye Slægtninge, og en behagelig No og Hvile afløste den travle Tid. Alf begyndte Skolen, to Uger ad Gangen gik han til hvert af sine Skolelokaler, paa tre Kvarter kunde han mageligt tilbagelægge Veien fra eller til sit Hjem, og denne Spadsertur hver Morgen og Eftermiddag gjorde ham i Regelen kun godt. Saa var da den betydningsfulde Begivenhed foregaaet, og det, som de for nogle Uger siden kun havde skintet som en liden Stjerne henne i den dunkle Fremtid, havde Gud nu fuldbragt i en Gaandvending, da Hans Tid var forhaanden, og netop derfor var det saa trygt og godt, fordi Gud havde gjort det. Disse tre stakkels hjem-

løse Korsdragere havde Han nu slaaet sammen og gjort dem til hverandres Slægtninge, givet dem Husfred og et net lidet Hjem.

Vil man ei Andet have
 Gud Verden til sin Skat,
 Saa er man jo en Slave,
 I Trældom Dag og Nat.
 (Bisf. S. A. B.)

Fra Sydafrika.

(Slutning.)

Mr. Shepstone fik nu vide, at Zuluerne allerede paa en Maade havde indsat sin Konge. Man maatte næsten tro, at de vilde have Englænderne tilbødste. De havde jo erklæret for Styrrelsen, at de aldeles ikke formaaede at udføre det store Arbejde, at indsette sig en Konge, og dog havde de nu gjort det lige foran Næsen paa de indkaldte Englændere, som foretog en Expedition, der maasse vil koste 5 a 6000 P. St. Mange tænkte allerede, at Zuluerne vilde lokke Mr. Shepstone og hans Eskorte ind i den samme Fælde, hvori gamle Peter Retief og hans Hollændere gik ind i Udingans Dage.

Lørdag den 16de August passerede Mr. Shepstone den norste Missionsstation Tsmule, hvor atter det norske Flag vaiede og hilsede Gesandten og hans Soldater, som præsenterede Gevær for bort Flag, idet de marscherede forbi. Gesandten erede det ved at tage sin Hat af for det. Vi forbleve Søndag over paa Tsmule.

Mandag Morgen førte vi over Høien til Mr. Shepstones Leir, som var naaet til det Sted, hvor Gesandten efter Aftale skulde finde Zuluprindsen. Stedet kaldes Emtonkjaneni, de smaa Kilders Sted. Da det er et vigtigt strategisk Punkt, er det et i hele Landet bekjendt Sted. Kronpræsententen var imidlertid ikke der. Ikke engang hans Underaatter viste sig i noget Antal. Der kom et Bud til Mr. Shepstone, at denne maatte blive der i nogle Dage. Zulufolket havde anlagt Sorg, fordi den gamle Premierminister, Umasipula, var pludselig død. Døden maa have en Aarsag; men her taltes om mange Aarsager. Snart hed det, at hans Forfædres Aander vare blevne fortørnede paa ham, fordi han havde bovet, før Mr. Shepstone kom, at udnævne Kronprindsen til Konge, uden idetmindste at fortælle dem det og slagte en Dyr for dem. Andre sagde, at den gamle Minister havde drømt om en hvid Mand, som kom og greb ham saa haardt i Siden, at han døde. Da han vaagnede efter denne Drøm, var han saa forkræftet, at han døde. Atter Andre lagde til, at han havde drømt om en hvid Mand's Sol, (Uhr), som sagde si, si, si. Det var dermed betegnet, mente de, at hans Tid var kommen. Der var endelig ogsaa dem, som talte halshøit om, at Prindsen havde givet den gamle Minister Gift. Men nok derom. Er den gamle Umasipula myrdet, saa har Retferdigheden kun lønnet ham for hans

Gjerninger; thi hans Hænder har udøst meget ustyldigt Blod.

Leiren laa ved Emtonkjaneni i flere Dage. Det var de gjensidige Aamodningers Dage. Mr. Shepstone anmodede Prindsen om at holde sit Ord. Den Sidste havde en Gang tidligere brudt det. Efter den første Aftale skulde de mødes ved Undi (nær Ekjowe). Nu maatte Prindsen ikke gjøre flere politiske Krumspring, end han alt havde gjort. Prindsen: "Du er min gode Fader; kom dog til det Sted, hvor jeg nu er." Mr. Sh.: "Jeg kan ikke komme; du har brændt af alt Græsset; mine Oger og mine Heste vilde dø." "Nei, langt derfra, min Fader! Hestene kunne vi drive hen paa en Bakke derborte." Mr. Sh.: "Hestene kunne ikke stilles fra Soldaterne. Disse og Hestene høre sammen." Prindsen: "Nu kan jeg ikke komme; en stor Ulykke er skeet; min Gaard er brændt." Mr. Sh.: "Her er de gamle Zulufongers oprindelige Hjem; her vare de indsatte, her ligge de begravne. Kom nu!" Prindsen: "Nei, min Fader, hint Sted har bragt Ulykke over alle mine Forfædre. Nu begynder en ny Tid; en ny Lov skal udraabes; derfor maa jeg indsettes paa dette Sted." Mr. Shepstones Kasserhøvdinge: "Ere vi Hunde, som skulle løbe fra en Bakke til en anden efter en flygtende Antilope?" Pr.: "Hvorledes skulle de gamle Dronninger og Prindsesser kunne se Høitidelighederne, naar jeg skal komme op til dig?" Mr. Sh.: "De gamle Dronninger og Prindsesser kunne jo fjøres. Spænd for og kom med dem!" Pr.: "Hvorledes skulle vi bringe saa fede Menneſter ind i en Bogu?" — Paa en af disse Dage gif Biskop Schreuder med flere af Gesandstens Stab til Zulufongens Udningens Gaardtomt, hvor denne myrdede 70 Hollændere. Man kan endnu se Hyttekøtterne og Ildstederne der, hvor hint Uhyre regjerede. Intet minder mere om den listige og grumme Monark, end de dræbte Hollænderes Ben, der ere samlede i smaa Hobe og bedækkede med Kvarts- og Sandhmaasten.

Den 23de August ankom til Mr. Shepstone et Zulugesandtskab, som var større end alle de foregaaende. Flere af de fornemste Høvdinge mødte frem. De fortjente at afmales disse Herrer, men desværre, jeg forstaa ikke Malerkunsten. Især var der to af dem, som dannede ret pudsige Figurer. I Betragtning af, at de sendtes i et saa bethdningsfuldt Land til den engelske Gesandt, troede de, at de maatte være mere modernt antrukne end sædvanligt. Den ene Gesandt, en tyk, velnæret Person, havde trukket en gammel forslidt graa Hat nedover Hovedet og isort sig en Frakke ligesaa forslidt og med stort Hul paa Armen. Jeg har aldrig seet Høvere, men jeg tænker, at de ere omtrent slige. Den anden var klædt i Buger og Frakke; men hans Skrædder havde ikke været sikker i sit Fag; han havde ikke beregnet den fede Mands Tykkelse. Derfor naaede ikke Frakken sammen i Brystet, hvilket var saa meget værre, da Gesandten manglede Skjorte og Vest. — Dette Gesandtskab skulde sige: "Nu har atter Kongens Barn syndet mod Natal, men den gode og naadige Fader Shepstone maatte tilgive ogsaa denne Synd." Som Afsandspenge bragte de en stor Elefanttand. Mr. Shepstone tilgav, og saa skulde Armeen atter sætte sig i Bevægelse.

Den norske Missionsstation Emalshabatini besidder det mindst tiltrækkende Ydre af alle bore Stationer i Zulu-

landet. Ikke et Træ voger med Frodighed paa den haarde stenige Grund. Man føler sig indeklemt mellem smaa Bjerge og Militærgaarde. Heden er stærk, de Vildes hylende Krigs- og Jagtsange ubehagelige og deres utrættelige Tiggerier i høieste Grad besværende. Til denne Station ankom Englænderne Mandagen den 25de August. En mindre Afdeling af Ekforten red først opover mod Stationen. Derpaa kom Hovedafdelingen foran og bag Gesandstens Bogu. Efter Kavalleriet fulgte Trosset og endelig de ridende og gaaende Kasserhøvdinge og Kaffere fra Natal. Ogsaa her hilsefede vi med det norske Flag; Kavalleristerne præsenterede Gevær, og Gesandten steg frem i sin Bogu, hvorfra han besvarede dets Hilsen. Stationen valgtes til Leirplads, og i de følgende Dage havde denne ganske byttet Udseende. Alle disse Vogne og Telte, de to Kanoner, Officerer og Soldater i sine Uniformer, halvt, trekbart og helt klædte Kaffere (der var blandt Andre en i Filler klædt Kaffer, som slæbde en stor Sabel ved Siden, en anden med Kortblade i Haaret osv.), et norsk og to engelske Flag laante den en aldeles fremmed Dragt. Zuluerne syntes disse Flag vare smukke, men de mente, at det havde været baade nyttigere og behageligere at bruge dem til Tæpper paa en kold Dag. Himmelen vil nok heller ikke regne iaar, sagde de; thi disse Flag og disse Stjerner (Hjærter, som de fik se en Aften) vil saaledes fornærme Himmelen, at den ikke giver en Draabe fra sig; thi naar saa den Himmel, som er over Zululandet, noget saa Formasteligt og Overmodigt.

Men Kronprindsen, Mr. Shepstones Adoptivson, stod ikke han paa Bakken for at modtage den engelske Gesandt, som var kommen lige til hans Hyttedør? Nei, stakkels Prinds, han havde været paa Jagt, og derfor var han saa overmaade træt; han kunde ikke komme for at hilse. Mr. Shepstone maatte vente. Gesandten ventede til den følgende Dag, Tirsdag. Da blev Prindsen syg i Hovedet. Gesandten ventede til Onsdag. Prindsen blev syg i Benene. Han sendte dog alle store Høvdinge og Prindsere den Dag. En af Høvdingerne beklagede, at Prindsen ikke kunde komme selv formedelst Sygdom, men han havde sendt Kongens Børn for at hilse. Denne Høvdings Tale var forresten ikke flydende. Men en anden traadte op, som var ølet, begejstret og veltalende. Hans Tales Hovedindhold var følgende: "Det er godt dette, det er godt dette, du Søn af Usonzika! du er de hvide Folks Konge, du er de sorte Folks Konge baade i Natal og i Zululandet, du er vor Fader. Du opholder de Hvides Land, du opholder Zululandet, du er vor Fader. Det er godt dette, at du indsetter os en Konge, du Søn af Usonzika." Medens de sad der, omringede af hvide Folk, overraskede Musikkorpsset dem med sin Underholdning. I Begyndelsen lode de, som om dette intet Indtryk gjorde paa dem, men snart begyndte et Par Høvdinge at gestikulere med Hænderne og forvrilde Ansigtet. Især syntes den store Tromme at tiltale deres vilde Sind.

Da Prinds Uketjwajos forskjelligartede Sygdom begyndte at blive kronisk, tilbød Mr. Shepstone ham sin Læges Hjælp. Dette Tilbud var meget virksomt; thi allerede Thorsdag den 28de var Patienten saa frisk, at han kunde indfinde sig i den engelske Leir. Ved hans Ankomst affy-

redest 7 Kanonstue, og Kavalleriet mansvrerede. Prindsen fulgte Gesandten ind i dennes Telt, hvor den Første strag begyndte at beklage sig over Hollændernes Fordringer og bad om Bestyttelse imod dem.

Den følgende Dag besøgte Mr. Shepstone Prindsen i Kongegaarden Emlabongwenja. Her skulde det diplomatiske Hovedslag staa. Alle tidligere Forhandlinger havde kun været Skjermtydster. Forhandlingernes Hovedpunkt var en ny Kriminallov, som skulde vedtages. Mr. Shepstone udviklede for Prinds Ukefwajo og hans Høvdinger, at ikke alle Forbrydelser maatte straffes med Døden. Paa den Maade vilde man udrydde et Folk. Ligesom ikke alle Forbrydelser ere lige store, saaledes maatte ogsaa Straffen være af forskjellig Grad. "Ja, saaledes er det netop hos os", sagde Prindsen. "Nogle slaa vi ihjel; Andre spise vi op" (d. e. berøve dem deres Eiendele). Mr. Shepstone vedblev: "Alle Landets Indbyggere, rige Mænd og fattige, Kvinder og Børn, ja endog gamle Koner er Landets Eiendom. Derfor er det et Tab for Landet, naar Nogen af disse berøves Livet. Ingen Høvding maa henrette Nogen uden Kongens Vidende og Villie. Desuden bør enhver Rettergangssag, hvor det gjælder Liv eller Død, føres offentlig. Den Anklagede skal gives Anledning til at kunne forsvare sig, og han skal ikke fældes, uden der fremføres upartistiske Vidner, som bekræfte den Anklagedes Forbrydelse. "Ja, saaledes gjøre vi", svarede Ukefwajo. "Vi henrette blot de Troldmænd og Syndere, hvis Hegeri og Synd stadfæstes ved Vidners (Udflugteres) Udsagn." "Ja, Fader, saaledes gjør du", istemmede alle Høvdinger. Den sidste Sag gjaldt Missionærerne. Mr. Shepstone ønskede at tale lidt om deres Stilling i Landet. "Missionærerne", begyndte Prindsen ivrig, "ere alt for mange. Landet er fuldt af dem. De fordærve mine Folk; de gjør dem til Troende." "De fordærve dit Folk, Fader", raabte Høvdingerne i bild Begeistring, saa Ingen kunde komme tilorde paa en Stund. Prindsen vedblev: "Og disse Troende ere saa slette." "Ja, Fader, de ere saa slette", brølede Høvdingerne endnu høiere. "Det forstaar jeg ikke", indvendte Mr. Shepstone, "at Troen kan gjøre dem slette. Jeg er ogsaa en Troende." "Du en Troende!" strege Prindsen og hans Høvdinger, "nei, langt derfra; du er ingen Troende. Var du en Troende, da var du slet, men du er god; du er ingen Troende." "Den engelske Dronning er ogsaa en Troende", gjentog Mr. Shepstone. "Den engelske Dronning en Troende! vor Moder en Troende! nei, nu lyver du saamen! Var hun en Troende, da var hun slet, men hun er god, hun er vor Moder, hun er ingen Troende", raabte atter Prindsen og Høvdingerne i Munden paa hverandre. — "Har du nogen Klage mod Missionærerne?" spurgte Mr. Shepstone. "Nei", svarede Prindsen; "men de omvende mine Folk." "Ere de ikke paa lovlig Maade indkomne i Landet under din Faders Regjering, og have de ikke lovligen bygget Huse og Kirker i Landet", spurgte atter Mr. Shepstone. Jo, det haavde de gjort; "men", vedblev Prindsen, "de have bygget sine Huse ved Træer af vore Stove og ved Jord af vort Land. Dog, hvis de ville tage disse Træer og denne Mursten med sig, naar de gaa, saa kunne de jo gjøre det. Vi skulle ikke forbyde dem det." "Ere de lovligt indkomne og have de lovligen bygget, saa

funne de heller ikke udvises uden Skyld", tilsvarede Mr. Shepstone. Ukefwajo mente, at der var 4 Missionærer, som han ikke kunde bortjage uden Videre. Disse Fire vare: Den engelske Biskop Wilkinson og den engelske Missionær Robertson, den norske Biskop Schreuder og den norske Missionspræst Østebro. Alle de Andre vare blot Gutter. Naar han befalede dem at gaa, saa maatte de afsted. Mr. Shepstone sagde: "Saa befaler jeg dig, at du ingen Missionær udviser af Landet, førend Vedkommende er anlagt hos Natal's Regjering for en eller anden Forseelse, og Regjeringen har dømt Missionæren at være skyldig." "Ja, fordi du siger det, saa maa det være saa", svarede Prindsen. "Ja, fordi du siger det, saa maa det saa være", tilsvarede Høvdingerne.

Den 1ste September 1873 vil blive en Mærkedag i Zulufaffernes Historie. Men det er ingen norsk 17de Mai. Folket var vistnok fornøiet og tilfreds, og det havde Grund dertil; thi der indfattede en Zulufonge (Indsættelsen før Mr. Shepstones Ankomst ignoreredes), og dog flød ikke Strømme af uskyldigt Blod. Deres politiske Selvstændigheds Klasse slog imidlertid sit sidste Slag den Dag, og deres Fædrelands fuldkomne Annexion er nu kun et Tids-spørgsmaal. Paa hin Dag saa man i Zulugaarden Emlabongwenja en forunderlig Sammenblanding af europæisk Civilisation og afrikansk Barbari. Engelske Officerer i skinnende Uniformer, civile Embedsmænd i Civiluniformer, Missionærer, Kavallerister og Artillerister m. Fl. vare omringede af 5 a 7000 dels nøgne, dels med Kohaler klædte Zuluer, som bare Stjolde, Stokke og Køller. Prinds Ukefwajo dannede selv det Mellemled, som sammenbandt de uensartede Bestanddele i dette Skuespil; thi oventil var han, hvad Paaklædningen angik, civiliseret, nedentil Barbar. Man havde sat ham en Krone paa Hovedet og isørt ham en kort, rød Kappe; men forresten var han nøgen. Før Indsættelsen eller, om man vil, Kroningen henvendte Mr. Shepstone sig til Høvdingerne med følgende Spørgsmaal: "Er jeg ikke kommen her ifølge Zulunationens Begjæring for at indsætte den nye Konge?" "Jo, Fader", svarede Høvdingerne. "Er jeg ikke anmodet om at komme, fordi jeg var Hovedvidnet ved hans Udnævnelse af hans Fader paa Unodwangu?" "Jo, Fader." "Er ikke Ukefwajo den Søn, som da blev udnævnt, og er det ikke ham, som Zulunationen nu ønskede, at jeg skal indsætte? Saa sig I Alle?" "Jo, Fader." "Have I ikke bedet mig om at proklamere nye Love, som skulle udøves under den nye Konge, og ved hvilke I haabe, at den nye Konge vil blive sat istand til at regjere fredeligt over et fornøiet Folk og lykkeligt Land?" "Jo, Fader." "Ere vi ikke blevne enige om, at en Mand eller Kvindes Liv er Landets Eiendom, og at Kongen besidder saadan Eiendom paa Landets Vegne?" "Jo, Fader." "Ere vi ikke blevne enige om, at det, at berøve Nogen Livet uden Kongens Vidende og Samtykke, er at tage det, som tilhører Landet, uden Landets Samtykke?" "Jo, Fader." "Ere vi ikke blevne enige om, at Enhver før Henrettelsen bør blive tilladt at forsvare sig (dersom han ønsker det, for Kongen) imod enhver Anklage, der bringes imod ham? Og at han ikke maa dømmes, førend der er givet ham Anledning til at gjøre saaledes?" "Jo, Fader." "Ere vi ikke blevne enige om, at Dødsstraf

for enhver Forbrydelse ødelægger et Folk?" "Jo." "Staar jeg ikke her i Uketjwajos Faders Sted og repræsenterende Nationen?" "Jo, Fader." "Jeg proklamerer derfor: at hemmelig Blodsudgydelse maa ophøre i Landet; at ingen Zuluer dømmes uden offentlig Undersøgelse og Vidneforhør for og imod ham, og at han skal have Ret til at appellere til Kongen; at ingen Zuluer bliver henrettet, uden at Kongen iforveien ved og bifalder det, efterat Forhør har fundet Sted, og Appellationsretten til Kongen er anvendt; at for mindre Forbrydelser Tab af Eiendom træder i Stedet for Dødsstraf." Nogle misfornøiede Hovdinge undsode dog at bifalde Mr. Shepstones Spørgemaal; de tiede stille.

Mr. Shepstone og Prindsen gik nu ind i et stort smukt Telt, som var rejst midt i Gaarden. Kun et Par Officerer, Biskop Schreuder, den norske Konsul Kato i sin norske Konjuluniform, den engelske Missionær Robertson som Repræsentant for den engelske Mission (den engelske Biskop var ikke tilstede), havde Afgang til Teltet. Derinde paasattes Uketjwajos Kronen og iførtes hin ovenomtalte røde Kappe, saa han lignede hverken Fugl eller Fisk, da han kom ud igjen. Han var neppe selv tilfreds med denne Stads og vilde sikkert have foretrukket Kohaler.

Da han var kommen ud af Teltet, udraabte Gesandten ham til Zuluerne Konge. Kasserherolder gjentog Gesandten's Ord, og Artilleristerne affyrede 17 Skud. En Zuluhovding sprang frem og raabte: "Vi kjende ikke vor Konge, aldeles ikke. Havde vi indsat ham, saa havde vi kjendt ham. Men nu kjende vi ham ikke. Naar bar en Zulukonge et saadant Noget paa Hovedet som dette der, dette, som peger op i Luften der. Vi kjende dig ikke mere igjen." Dette skulde være Udtryk for den højeste Tilfredshed.

Da Herolderne vare færdige, blev et stort Bulder omkring os. Alle Zuluer sloge paa sine opløstede, mandshøje Stjorde for at tilkjendegive sit Bifald til Kongens Indsættelse og de af Mr. Shepstone proklamerede Love. I dette Øieblik havde nær hændt en Ulykke. Kavalleristerne vare stegne af sine Heste og havde forladt dem. Kun 4 Mand forbleve hos Hestene, medens de øvrige gik for at se Zuluprindsesserne. Idet Zuluerne sloge paa Skjoldene, blev en Hest bange; Frygten forplantede sig snart til alle de andre, og hele Flokken satte Kurs og Fart lige imod det Sted, hvor den nye Konge og de Hvide havde Plads. Heldigvis var omtrent 50 Mand saa nær, at de kunde standse Hestene, førend de kom rigtig i Fart.

Omtrent Kl. 4 var den hele Ceremoni tilende, som man havde begyndt Kl. 1. Musikkorpset spillede en Marsch, ligesom da Gesandten gik ind i Gaarden, alle de Hvide begave sig tilbage til Leiren. Verden havde en kronet Konge og Engländerne en Vasal mere end nogle Timer tidligere.

Den følgende Dag toge de norske Missionærer Afsked med den nye Konge. Han sagde da, at de Missionærer, som ønskede at blive i Landet, kunde forblive der. Ønskede Noget at forlade ham, saa var ogsaa det tilladt. Han klagede over de Troendes Slethed. Pastor Leisegang, som førte Ordet, sagde, at Mange have tabt deres Tro, og saadanne Træfaldne bleve værre, end de før havde været (det er dog disse Træfaldne, som i Prindsens Dine ere de Bedste; de derimod, som vedblive at tro, ere flette); men der var

ogsaa nogle Gode. "Ja, jeg ser det", svarede han. Mr. Shepstone havde før sin Afreise endau en Samtale med Uketjwajo, hvorunder han betonedte, at Zulufolket maatte erholde Religionsfrihed. Kongen skal da have sagt, at han ikke havde Noget derimod; men det var hans Folk, d. e. hans Hovdinge, som gjorde saadan Modstand, at han ikke vovede at indføre nævnte Frihed.

Før jeg slutter, maa jeg tilføie, at Mr. Shepstone, en Missionærs Søn og indfødt Afrikaner, visseelig har gjort Alt, hvad han udrettede for Missionen, af ren Missionsinteresse uden Indblanding af politiske Bihensyn, og dog vil vistnok den Tanke gjøre sig gjældende hos Mange, at Missionsvirksomheden i Zululandet er indtraadt i et Slags Fostbroderskab med den engelsk-afrikaniske Politif. Aarsagen til dette er nærmest Uketjwajos uretfærdige Optraeden mod Missionærerne for omtrent et Aar siden, men hvad Følgen vil blive, kan kun Fremtiden fortælle.

Jutret i Jlden.

"Dufel Herbert, vil du fortælle os en Zulehistorie? Na, gjør det, saa er du saa god!" Den, der sagde dette, var en liden Pige paa sex Aar; men hendes Bøn blev gjentaget af mange andre Stemmer.

Det var Jul, og, som vi pleiede paa denne Høitid, vare vi samlede i vor Bedstefaders Hus og sadde nu omkring en flammende Kaminild. Vi vare et rigtig lystigt Selskab, vi femten Bøttiere og Kusiner i alle Aldere; saa var der foruden denne lystige Ungdom vore Forældre og nogle gifte og ugifte Døttre og Søner. Dufel Herbert, eller Mr. Herbert Milward, var gift med Moders Søster Alice; men skjönt han altsaa ikke egentlig var i Slægt med os, tror jeg næsten, han var mere afholdt end alle de andre Døttre og Søner, navnlig af de yngste Medlemmer af Familien. Han havde ingen Børn selv, men viste altid den varmeste Deltagelse for vore barnlige Sorger og var meget overbærende, naar vi vare uartige; altid kunde vi være sikre paa Dufel Herberts Forbøn, naar en Straf truede os; men ikke desto mindre lod han aldrig en Forseelse hengaa upaatakt, og naar han var ene med den Skyldige, formanede han ham altid, mildt og kjærligt, men dog saa alvorligt og indringende, at hans Ord fremlofede Taarer i de Dine, der vare for stolte til at græde under den haardeste Straf, og ham lykkes det altid at bringe selv den Egenindigste til at indse sin Feil og bede om Tilgivelse for den. Han kunde undertiden være meget munter; men selv i hans Munterhed var der en vis Alvor som hos den, der altid har Livets mørke Sider for Die. Hans Kjærlighed til hans Hustru var meget kjendelig, selv for vore barnlige Dine. Vel var det langtfra, at han bar sin Kjærlighed til Skue med Ord og Kjærtegn; men Ingen kunde være blot en Time sammen med de To, uden at føle, at hans Hustru Alice var ham dyrebare end alt Andet i Verden. Hvor hans Dine end saa hen, kom de dog altid tilbage til hende igjen; og hvor fordybet han

end tilshneladende kunde være i Samtale med Andre, var han dog altid istand til at gjætte hendes Duffer og i Laushed at oplyde dem. Ingen havde saa varmt Veltæverk, saa bløde Silkefjoler som hun; Intet var for kostbart, ingen Uleilighed for stor, naar det kunde gjøre hende Glæde. Det var, som om det var en Umulighed at glemme eller tage feil, naar det angik hende. Om hun havde haft en Tryllestav, eller om gode Feer stadigt havde svævet omkring hende, kunde hun neppe have faaet sine Duffer mere fuldkommen tilfredsstillende, end det nu var Tilfeldet. Men Tante Alice gjengjældte ogsaa i rigt Maal sin Husbonds Kjærlighed. Han var mange Aar ældre end hun; men jeg tror næsten, at denne Aldersforskjel end mere forøgede hendes Glæde ved og Stolthed af hans Kjærlighed. Hun gjorde aldrig Noget for at drage hans Opmærksomhed paa sig, — hvad rigtignok heller ikke behøvedes, — men hun overgav sig helt til hans Omhu og Omhed. Sjelden, i det Mindste naar Andre vare tilstede, takkede hun ham i Ord; men det Udtryk af fuldkommen Fred og fuldkommen Kjærlighed, der var i hendes milde graa Dine, var ham Tak nok.

Den omtalte Juleaften sad Onkel Herbert i en høirygget Lænestol, Tante Alice paa en Skammel ved Siden af ham, og alle vi Andre sad i en Halvfreds omkring den flammende Kaminild, der gav Alt i Stuen et rødtligt Skjær. Det var netop den passende Tid til at høre en Historie, og da Onkel Herbert kjendte saa mange Eventyr, som han forstod at fortælle paa en meget morsom Maade, blev vor lille Kusines Opfordring gjentaget med almindeligt Bisfald. Onkel Herbert svarede ikke strax, men saa ud til at sidde i dybe Tanker, og af Udtrykket i hans Ansigt, som ophlystes af Ilden, kunde man se, at disse vare af en meget alvorlig Natur. Tante Alice saa spørgende op til ham, og det forekom mig, at jeg aldrig havde seet hendes smukke, ungdommelige Ansigt skønnere end denne Aften, og tilsidst greb jeg mig selv i en ubevidst Forundring over, at hun havde giftet sig med en Mand, der var saa meget ældre og tilshneladende saa forskjellig fra hende selv, som vor alvorlige, graahaarede Onkel Herbert.

"Nu vel, fjære Børn", sagde Onkel Herbert endelig, "jeg vil fortælle Eder en Historie — en sand Historie. Jeg tror just ikke, at de. er, hvad I forstaa ved en Julehistorie, men hvad jeg vil fortælle, skede ved Juletid, ja paa selve Juleaften, for syv og tyve Aar siden."

Alles Blik vare nu opmærksomt fæstede paa ham, og efter et Dieblifs Laushed vedblev han: "Det var Juleaften eller rettere Juledag, for det var over Midnat, og de saa Mennesker, der endnu færdebes paa Gaderne, bleve færre og færre, saa det saa ud, som om Politibetjentene og Vægterne snart vilde have hele London for sig alene. Det var meget koldt, og det begyndte at sne. I de fleste Huse var det mørkt og stille; men enkelte Steder saa man dog oplyste Vinduer og hørte Lyden af Musik og glade Stemmer; det var en eller anden lykkelig Familie, som ikke kunde gaa til Hvile, før de-i Forening havde høitideligholdt Midnatstimen, vor Frelsers Fødselstid, og med glade Sange budt den store Høitid velkommen. Men ogsaa andre Huse vare oplyste — og ud af et saadant glimrende oplyst i en Gade i Vest-end kom der en ung Mand, der ikke saa ud til at

tage Del i den almindelige Glæde. Han var kun tyve Aar, — men hans Gang var usikker, og hans Kinder blussede, medens der i hans Ansigt tillige var et Udtryk af haabløs Fortvivlelse. Og det var intet Under! thi det Hus, han havde forladt, var et berømt Spillehus. Han var bleven loffet derind af flette Kamerater og havde spillet og tabt — tabt langt mere, end han kunde taale. Den ene Synd fører den anden med sig; og i det taabelige Haab at kunne gjenvinde sit Tab, i den, før alle Spillere sælles, vanvittige Overbævielse, at han tilsidst maatte vinde, naar han blev ved at spille lidt længere, havde han taget en stor Sum af sin Principals Penge, havde povet den og — tabt den. Og da, lige paa en Gang, blev han greben af bittert Samvittighedsnag, af den sorteste Fortvivlelse. Nu, da det var for sent, saa han sin Synd i det rette Lys; han vidste vel, at de Penge, som han i Hjemmelighed vilde have bragt tilbage, og som han selv kun betragtede som et Laan, vilde kaldes med et helt andet Navn efter Loven. Han vidste nu, at hvordan han end vilde besmykke sin Handling, var det et Tyveri at have taget Pengene. I Tankerne følte han allerede Retstjernerens Haand paa sin Skulder, Jernet om sit Haandled; han saa Vidnerne træde frem og vidne imod ham; han hørte Dommeren udtale Dommen over Tyven. Han turde ikke imødegaa Følgerne af sin Synd, og i sin Fortvivlelse, i sin Frygt for Menneskers Dom, besluttede han ved Selvmord at fremskille sig for Guds Dom. Han skudte sig nu hjem for at drikke den sidste Drif her paa Jorden — den Drif, som fremkaldte den alvorlige Søn, hvis Opvaagnen er Evigheden. Med sammenknyttede Hænder, med Hatten ned over Dinene, styrkede han fremad, da han pludselig hørte Raab og Hestetrampen. Han saa op og bemærkede da, at Himlen var oplyst med et rødtligt Skjær. En, der løb forbi ham, raabte: "Ild!" og han opdagede snart, at et Hus brændte i en af de Gader, som han skulde igjennem. Han ilede derved, banede sig Vej gennem Trængslen, der aabnede sig for hans kraftige Stød til Høire og Venstre, og han stod snart lige for det brændende Hus. Alle dets Biboere stode halvmøgne, rystende af Skræk og Kulde, paa Gaden. Alle, troede man, vare frelst; men netop i det Dieblif, den unge Mand standfede, hørtes et Forferdelsens Skrig; thi det yngste Barn manglede. Moderen var ude af sig selv af Sorg, og med Magt blev hun holdt tilbage fra at styrte sig ind i Flammerne for at omkomme med sit Barn. Faderen vred fortviblet sine Hænder og lovede Brandfolkene 1000 Pund, dersom de vilde frelse hans lille Pige.

"Det kan ikke lade sig gjøre", sagde En af dem; "selv om De vilde byde 100,000, kunde det ikke lade sig gjøre. Om fem Minuter ville Bjælkerne styrte sammen, og det vil allsaa være den visse Død at gaa ind i det Hus endnu en Gang"

Den røde Flamme skinnede allerede gennem Vinduerne i anden Etage, og man kunde høre Ilden knitre og brage, alt som den fik fat paa Trapperne. Da glemte en pludselig Tanke den unge Mand's Sjæl: hans Minuter vare talte, hans Liv uden Værd; men dets sidste Gjerning skulde være en god Gjerning, og, dersom han omkom under Forsøget, vilde han have en Synd mindre at bære paa,

idet han da ikke behøvede at lægge voldsom Haand paa sig selv. Med hurtige, ivrige Spørgsmaal forvildede han sig om, hvor Barnet var.

Brandfolkene gjættede hans Hensigt og vilde holde ham tilbage. "Gaa ikke derind! — gaa ikke! det er at tilintetgjøre to Liv istedetfor et. Vi er ikke Krigstere; men dette er den visse Død. Dersom De bover det, saa være Gud Deres Sjæl naadig!"

"Amen!" sagde den unge Mand, stødte de Hænder bort, som vilde holde paa ham, og styrtede ind i Huset og op ad Trappen, som knagede og bragede under hans Fødder.

Ilden rasede i anden Etage, og Barnet var i næste. Med et rask Spring satte den unge Mand over den brændende Trappeafsats og var snart i det Værelse, hvor Barnet skulde være. Det var helt fuldt af Røg, saa at han ikke kunde se Sengen; men det svage, forstrækkede Raab: "Fader, kjære Fader! o, kom!" ledte ham til det Sted, hvor Barnet laa. "Vær ikke bange", sagde han, "jeg vil bære dig hen til din Fader"; og i næste Nu havde han indhullet den lille Pige i et Lagen og begyndt paa sin farlige Tilbagevei. Men hvor hurtig han end havde været, havde Ilden dog grebet stærkere om sig og brændte hans Fødder, da han ilede over Gulvet. Han skyndte sig til Vinduet i det Gaab, at han kunde komme den Vei ved Hjælp af en Stige; men et Flammehav stod ud af de lavere Vinduer. Den brændende Trappe var altsaa den eneste Vei. Han bandt sit Lommelørklæde om Munden og Næsen, for ikke at trækkes af Røgen, og samlede efter Døren. Da hørte han et Brag — Trappen styrtede sammen.

En dødelig Rædsel greb ham; det sidste Gaab om Redning var borte. Det Liv, som for saa Minuter siden havde forekommet ham at være en Byrde, som var altfor tung at bære, blev ham nu ufølgelig dyrebart. Hans Dine vare blinde, og han var halv kvalt af den tykke, sorte Røg, medens Flammetyngningen strakte sig imod ham fra alle Sider som for at fortære ham. Da, i dette forfærdelige Dieblik, viste alt det Onde i hans Liv sig for ham med en rædselsfuld Klarhed. Formaninger, som han havde glemt, gode Raad, som han havde foragtet, gode Beslutninger, som han strøg havde brudt, steg levende frem for hans Erindring, og Alt syntes at trække ham ned, dybere og dybere, indtil han var fortabt — fortabt for evig! For et Dieblik siden havde han ikke haft Mod til at leve, nu turde han ikke dø. Men denne Rædsel gav ham næsten overmenneskelig Styrke. Han banede sig Vei gennem Flammerne, krøb ned saa langt, som han kunde komme, greb fat i det Stykke af Ræfverket, der endnu var tilbage, svang sig derover og lod sig falde fra femten Fods Høide ned i Gangen. Han holdt endnu fast paa sin kostbare Byrde, og frygtelig forbrændt, som han var, havde han netop Kraft nok til at vandle ud paa Gaden, hvor han bevidstløs faldt om i Armene paa Brandfolkene.

I mange Uger svævede han mellem Liv og Død, lidende baade paa Sjæl og paa Legeme. Som oftest laa han i Febersfantasier og var da bestandig forfulgt af Mindet om det forfærdelige Dieblik, hvor han stod saa nær ved Døden og saa over i Evighedens Afgrund. Da han kom til sig selv, greb en ny Frygt ham, nemlig Frygten for

Følgerne af hans Forbrudelse. Hver Gang han vaagnede, ventede han at se Politiet staa ved hans Seng for at føre ham for Dommeren. Men denne Frygt havde dog mistet sin tidligere Rædsel, da han nu mest var opfyldt af overvældende Taknemmelighed, fordi han var bleven bevaret for en endnu langt større Forbrudelse — den Forbrudelse, for hvilken der ingen Anger er. Paa sit Smertensleie bad han, som han aldrig før havde bedet, bad af et bodfærdigt og taknemmeligt Hjerte; og da han var istand til at sidde oppe, syntes det ham, at han nu kunde bære Skammen og Smerten, der maatte komme med Straffen for hans Forbrudelse. I nogle Uger blev den tunge Dag opsat; men tilsidst, da han havde begyndt at komme til Kræfter, syntes den at være for Haanden; thi hans Principal kom ind til ham. Med bankende Hjerte følte han, at nu var Timen kommen, og han samlede Styrke til at møde den. Men til hans store Overraskelse gjorde hans Hætte ingen Hentydning til hans slette Opførelse, hvorimod han venligt roste hans Mod og Kjæthed. Da slog den Tanke ham, at hans Synd og Daarskab endnu ikke var kjendt, at dersom han taug, vilde den maasse aldrig blive bekjendt, og Fristeren hvistede: "Vi stille!" Et Dieblik var han tilbøielig til at lytte til den loffende Stemme; men hans gode Engel seirede, og med bøiet Hoved og nedslagne Dine fortalte han Alt og ventede paa sin Dom fra den Mandes Læber, som han havde forurettet. I nogle Minuter taug den gode, gamle Mand — Gud velsigne ham! — da sagde han med Taarer i Øinene:

"Min unge Ven! jeg er glad, hjertelig glad over, at du har fortalt mig dette, skjønt jeg vidste det i Forveien. Du har begaaet en stor Synd, men du har lidt haard Straf derfor. Tak Gud, som i sin store Barmhjertighed strafte dig fra en større Synd, en Synd, hvis Straf er i al Evighed. Du har gjenneगाaet en svær Prøve; lad dit fremtidige Liv vise, at du i Sandhed er bleven "lutret i Ilden." Hvad din Forseelse imod mig angaar, da forbyde Gud, at jeg skulde forøge din Straf! den er dig tilgivet af et fuldt Hjerte, og du behøver ikke at være bange for at komme tilbage paa din gamle Plads; thi Ingen, uden jeg, kjender Noget til Sagen. Men en Ting maa du love mig: gaa aldrig mere ind paa et Spillehus eller sæt Penge paa Spil paa den Maade!"

"Det lover jeg, ved min Ære—", begyndte han; men da standsede han pludselig; thi han følte, hvor upassende et saadant Løfte var for ham, efter hvad der var foregaaet. "Nei, min Ven", sagde den gamle Mand og rakte ham sin Haand, "tag ikke det Ord tilbage; det er netop saaledes, jeg ønsker dit Løfte: ved din Ære, husk det. Den er lidt plettet nu; men lad det da være dit Livs Gjerning at rense den helt og bevare den ren."

Og med Guds Hjælp gjorde han det. Som et andet Menneske reiste han sig fra det Leie, hvor han i mange Uger havde ligget som paa Gravens Bred. Hans forrige Venner undrede sig over Forandringen og sagde, at han havde ladet sin Ungdom blive tilbage i Siden; men de vidste Intet om den langt voldsommere Ild, som i disse lange smertefulde Uger havde raset i hans eget Bryst, og som havde borttaget Lyften til ungdommelige Daarskaber. Ved at staa Døden saa nær havde han lært at sætte Pris

paa Livet og at arbejde paa at benytte sit Liv saaledes, at Døden kunde være uden Nædsel for ham. Gud lod ham have Held i sin Stræben. Faderen til den lille Pige, som han havde frelst, var en rig Mand og hjalp ham paa mange Maader. Hans gamle Herre stod altid som en trofast Ven ved hans Side og søgte ved mange Leiligheder at vise ham sin Tillid; nu har han alt i adskillige Aar været hans Kompagnon og en rig, anseet Kjøbmand. Meget saa Personer kjende hans Historie. Den er just ikke meget lystelig; men som næsten altid Juleaften vare mine Tanker optagne af den, da Effie bad om en Historie — og derfor fortalte jeg Eder den."

"Hvem var den unge Mand, Onkel?" spurgte et af Børnene. "Har vi nogenstunde seet ham?"

"Ja, kjære Børn, I kjende ham meget godt."

"Men hvad blev der af den lille Pige, som hun frelste, Onkel? Lever hun endnu?"

"Kjære Børn", svarede Onkel Herbert, "den lille Pige er nu Eders Tante Alice."

I dette Dieblit blussede Kaminildten op i en klar Flamme. Tante Alice bøiede sig ned over Onkel Herberts Haand og kyssede den, og da hun atter løstede Hovedet, saa vi, at der var Taarer i hendes Øine.

Nu kunne vi selv fortælle Historien til Ende.

Vandets Vandringer.

Man kan ved Forsøg i det Smaa overbevise sig om, at i ethvert Fald, hvori koldt og varmt Vand gydes, uden at røres sammen, vil det varmere Vand stedse indtage den øverste Plads, hvilket ogsaa vil vise sig i Søer, Damme, Floder og Have. Heraf følger en meget betydningsfuld Bevægelse i Vandet, saavel naar Luften over samme er varmere, som naar den er koldere.

Vi ville først lære at kjende denne Bevægelse i det Tilfælde, at en koldere Luft svæver over Vandet, idet vi da lettere ville kunne eftervise de Bevægelser, som finde Sted, saafraat en højere Grad af Varme udvikler sig over Vandet.

Lage vi som Exempel en Dam i Begyndelsen af Efteraaret, da Luften over samme bestandig bliver koldere, saa er det vel Enhver bekendt, at Vandet i Dammen ikke affjøles saa hurtigt som Luften. Paa kjølige Sommerdage, navnlig i Aftendæmringen, ville Badende ofte have iagttaget, at Luftens Varme betydelig har tabt sig ved Solens Nedgang, medens Vandet har beholdt den samme Varmegrad som om Dagen. Heraf følger, at Vandet langsommere taber sin Varme og fornemmelig paa Overfladen afgiver denne til den koldere Luft.

Men forholder det sig saa, vil det øverste Vandlag, som før var varmere end det nederste, nu blive koldere. Paa samme Tid bliver det tillige tungere end det nederste, og, forudsat at Afkjølingen er stærk, vil det synke langsomt og blive det nederste. Herved vil de andre Vandlag

hæves og bringes nærmere til Vandets Overflade. Da det imidlertid ikke gaar anderledes med det Vandlag, som nu bliver øverst, synker det ogsaa efter sin Afkjøling tilbunds, og vil saaledes atter hæve det først sunkne Lag samt alle de andre i Veiret.

Dette gjentager sig nu og bevirker, at der altid, naar Luften er koldere end Vandet, finder en Synken Sted af det koldere Vand paa Overfladen mod Bunden og samtidig en Hævning af det dybere Vand mod Overfladen. En evig Vandring og Bevægelse, som intet Die iagttager.

Ved første Diefast kunde denne Vandring og Bevægelse synes os aldeles ligegyldig; men det er den ikke, naar vi kun overveie, at alle Fiske, Vandets Beboere, til deres Livsproces behøve Alt fra Luften, at denne Luft ikke kunde trænge ned i Vandet, hvis Vandets Overflade, som træder i Berøring med Luften, ikke optog en Portion i sig og førte den ned i Dybet. At Fiskene kunne leve og aande i Dammenes, Søernes og Havens Dyb skyldes de ene og alene denne Vandets Bevægelse ovenfra nedad og nedefra opad, hvorved der stedse indføres saamegen Luft gjennem alle Vandlagene, at Dyrene i Vandet kunne aande.

Hvis nu Vandet havde alle andre Legemers Egenkab, bestandig at fortætte sig mere og mere jo koldere det bliver, saa vilde selv den mildeste Vinter have alle Vanddyrenes Død tilfølgende. Det kolde Vand vilde i saa Fald, fordi det bliver tungere, stedse synke til Bunds, og naar det endelig naaede Frysepunktet, maatte det nederste Lag fryse først. Vandet vilde fryse til fra neden opad, og ved forsat Frostveir maatte de dybeste Søer og Have fryse helt igjennem. At dette vilde drage alle Vanddyrenes Død efter sig er klart. Høle Livet i Vandet vilde tilintetgøres; ja de dybere Vandsamlinger vilde, om de ogsaa smeltede ovenpaa om Sommeren, dog aldrig blive fuldkommen flydende, og Isen, som laa paa Bunden af alle Bunde, vilde tilstoppe alle underjordiske Kilder, hvorfra de saa Næring, saa at alle Vandaarerne lidt efter lidt vilde stivne, og alt fra Bjergene nedstrømmende Vand, som har mangfoldige underjordiske Gjennemgange til Dybet, maatte tage Veien over Jorden og slaa ind paa en aldeles overfluelig og i hvert Fald den nuværende Tilstand tilintetgjørende Bane.

Alle disse, det hele Liv i Vandet tilintetgjørende og hele det faste Land omdannende Tilstande har Naturen forebygget ved en eiendommelig Omstændighed, som vi allerede tidligere have omtalt, og som bestaar deri, at Vandet gjør en mærkværdig, uforklarlig Undtagelse fra den Regel, der gjælder for næsten alle Ting i Verden.

Medens alle Gjenstande stedse mere og mere fortættes og sammentrækkes, jo koldere de blive, er dette kun til en vis bestemt Grad Tilfældet med Vandet, nemlig indtil det endnu kun har fire Graders Varme; bliver Vandet endnu koldere, saa udvider det sig igjen paa en mærkværdig Maade og hører ikke alene op med at synke ned, men stiger endogsaa op.

Dette frembringer en ganske egen Tilstand i Vandet, hvis Indskydelse paa hele Livet er uhyre stor.

Naar Vandet om Efteraaret bliver meget koldt i sit øverste Lag, saa synker det ned og affjøler derved de øvrige Vandlag. Ethvert nyt Lag, der nu kommer ovenpaa, gjør

det samme, og saaledes trænger Kulden igjennem hele Vandmassen.

Bedbliver imidlertid Luften at affjøles, saa standser pludselig hele Bevægelsen i Vandet. Saa snart det øverste Vandlag er affjølet saavidt, at det kun har fire Graders Varme, trækker det sig ikke sammen ved forsat Affjøling, men udvides derimod, og det saameget stærkere jo foldere det bliver. Da det ved Udstrækningen bliver lettere, saa svømmer det meget kolde Vand ovenpaa, og naar det endelig har tabt al Varme eller, som man videnskabelig udtrykker sig, er sunken til 0 Grader, Frysepunktet, sker i det Dieblæk, Vandet forvandles til Is, en saa betydelig Udvidelse, at Isen bliver meget lettere end Vandet og derfor stedse svømmer ovenpaa samme.

Deraf kommer det, at alt Vand fryser ovenfra nedad, ja at der i det Dieblæk det fryser, opstaar en egen Tilstand i Vandlagene. Tidligere, før Affjølingen var betydelig, have vi seet, at det foldere Vand var nederst og det varmere svømmede ovenpaa; nu viser sig i ikke meget dybt Vand det Modsatte. Det maasse paa Bunden hvilende fire Grader varme Vand er tungere end det ovenover svømmende tre Graders. Det derover staaende Lag, som kun er to Grader, er igjen lettere end det underliggende. Det herover hvilende Lag, som er endnu foldere og maasse kun har en Grads Varme, er mere udvidet, altsaa lettere, og holder sig nærved Overfladen. Endelig er det øverste Lag, som slet ingen Varme besidder og er stivnet til Is, det letteste, og danner, idet det stivner, et Dække over det underliggende Vand.

Nedens altsaa i Begyndelsen af Esteraaret det koldeste Vand synker tilbunds og det varmeste stedse er paa Overfladen, indtræder aldeles det Modsatte om Vinteren, det koldeste Vand svømmer ovenpaa og det varmeste bliver nederst.

Man skulde nu tro, at Bevægelsen, Vandlagenes Vandring ovenfra nedad og nedenfra opad, ophører og idetmindste hviler Vinteren over; dog det er ikke Tilfældet, der foregaar derimod i ethvert kun nogenlunde dybt Vand nu først en eiendommelig, usynlig Vandring; og den bliver fremaldt ved to Omstændigheder.

Saa snart Isdækket har dannet sig over Vandet, har dette i Isen Bestyttelse mod videre Affjøling ved Luften. Naar Isen smelter, optager den vel i sig en stærk Portion Varme, men ellers danner den en antagelig, bestyttende Mur mod videre Affjøling. I en Hytte af Is og Sne kan man bo ganske taaleligt ved Jordens Poler, hvor Temperaturen ofte synker til 40 Graders Kulde. Vel kan der i et saadant Ispallads ikke gives en Grads Varme, fordi Bæggene ellers vilde smelte indvendig; men vi vide jo af Erfaring, at vi i Frostveir befinde os ret vel i to eller tre Graders Kulde, naar vi blot ere varmt paaklædte og have styrket Legemet ved god Næring. Isvæggene forhindrer Varmens Udstrømning, og det samme er Tilfældet med Isdækket, som danner sig over Vandet. Vandlaget, som er under Isen, bliver ubetydeligt affjølet af den meget kolde Luft, som drager henover Isen. Saalænge Islaget er tyndt, bestytter det vistnok kun svagt mod videre Affjøling, og i stærk Frost stivner ogsaa det Vandlag, som er Isen nærmest. Isen bliver tykkere; men jo tykkere den bli-

ver, desto mindre formaar Kulden at indvirke paa Vandet under samme.

Isdækket er altsaa den ene Omstændighed, hvorved en betydelig videre Stivnen af Vandet forhindres; men til denne Omstændighed kommer en anden, der holder Vandet i en vis Varme og som, hvad vi ville se, har en eiendommelig Vandring af samme, et Slags Vintervandring fra oven, nedad og fra Dybet opad til Følge.

Den anden Omstændighed er nemlig den, at alle Vandte blyve nærede af underjordiske Kilder, som, fordi de komme fra Jordens Dyb, besidde en vis Varme. Komme de fra en betydelig Dybde, saa kunne de endogsaa være meget varme, men selv de sædvanlige Kilder have fordømmeste 8 Graders Varme.

Deraf kommer det, at man om Sommeren ved Badning i Indsøer slyer de Steder, hvor en Kilde vælder op, fordi Vandet ved 8 Graders Varme er følelig koldt for den Badende i Forhold til det øvrige Vand, som maasse paa samme Tid har 16—18 Graders Varme. Men just disse Steder, som den Badende vil sly, fordi de synes ham for kolde, slyse ikke til om Esteraaret, og danne selv om Vinteren kun et svagt Isdække, som maa undgaaes af Skøiteløbere Kilden, som er for kold om Sommeren, er med sine 8 Grader for varm om Vinteren.

Hvilke Revolutioner disse Kilder frembringe i tilfrosne Vandte, og hvilke Vandringer de foranledige i samme, lade sig imidlertid let efterse.

Tænke vi os en dyb Dam om Vinteren, hvis Overflade er tilfrosen og paa hvis Bund der befinder sig en Kilde, som sædvanlig udsender 8 Grader varmt Vand fra Jordens Indre, saa vil med Hensyn til Vandlagenes Leirning fremstaa en eiendommelig Ordning.

Vi vide allerede, at Vandet af cirka 4 Graders Varme er det tætteste, altsaa det tungeste; og hvad enten det bliver foldere eller varmere, bliver det lettere.

I Virkeligheden stiller Forholdet sig saaledes, at Vand af 3 Graders Varme er saa let som Vand af 5 Graders Varme, at Vand af 2 Graders Varme er saa let som det af 6 Grader. Vand, der kun besidder en Grads Varme, er saa let som det af 7 Grader, og Vand, der har tabt den sidste Grad af Varme, har, Dieblækket før det bliver til Is, samme Vægt som det af 8 Graders Varme.

I vor Dam vil følgelig Vandlagenes Kulde og Varme vel blive at ordne efter samme Princip, men i et modsat Forhold. Kulden virker fra oven gjennem Isen paa Vandmassen og Varmen gjennem Kilderne fra neden. Begge virke paa Vandlagenes Ordning. Begge stemme overens deri, at det tungeste Vand maa komme nedad og det letteste opad; at Vand af 4 Graders Varme er det tungeste og altsaa maa slyke til Bunden, er enstemmig antaget. Men nu spørges der, hvad Slags Vand skal ligge ovenpaa dette Lag? Varmen vil med Føje paastaa, at Vand af fem Grader skal indtage det andet Lag fra neden, og Kulden vil med ligejaa god Ret bevise, at Vand af tre Grader netop besidder den samme Tæthed og maa derfor indtage denne Plads. Der opstaar altsaa i det andet Lag en Blanding, og antage vi, at denne maa være aldeles ens, saa vil der i samme blive ligemeget Vand af tre som

af fem Grader; men nu giver i en saadan Blanding den varmere Del bestandig Varme til den koldere, indtil de udjævnes, og saaledes vilde i det andet Lag ligeledes opstaa Vand af fire Grader, men dette sker ved en Blanding af to Vandlag, hvoraf det ene kommer oven fra, det andet neden fra.

Ved Dannelsen af det tredie Lag opstaa den samme Strid. Vandet af to Grader besidder samme Tæthed som det af sex Grader; en Blanding og Udjævning finder Sted, og denne vil ogsaa her holde fire Grader. Lignende Strid indtræder ogsaa i det fjerde Lag fra neden. Her blandes Vandet af en og sju Grader og danne ogsaa en Forening, som holder fire Grader. Den samme Varmegrad vil endelig ogsaa Blandingen af det øverste Lag, som er nær ved at fryse og altsaa er paa Nulpunktet, frembringe ved Blanding med Vandet af 8 Grader.

Sik Alt saaledes glat væk for sig i Dammen, som vi have skildret det, saa vilde dette allerede frembringe en vældig Revolution i Vandet, som vendte det Nederste til det Øverste. Denne Blanding af to Lag, af hvilke det ene ledes ovenfra, det andet nedenfra, vilde alene være tilstrækkelig til at fremkalde en Stigen og Synken af Lagene, hvortil en umaadelig Kraft vilde behøves, naar man vilde frembringe det paa en kunstig Maade; dog i Naturen gaar Sagen ikke saa glatvæk og jævnt for sig, men er underkastet evige Forandringer.

Allerede medens det andet Lag af fire Graders Varme danues, strømmer Vand fra Kilden af otte Graders Varme ind i det nederste Lag, som besidder fire Graders Varme, og herved opstaa allerede en Blanding af sex Graders Varme. Da dette er lettere end det ovenpaa liggende, saa trænger det sig allerede opad, førend et øvre Vandlag i Virkeligheden har sat sig i Ligevægt. Paa samme Maade forstyrres den af os forudsatte ligelig foregaaende Blanding af det Lag, som er Isen nærmest; thi denne taaler aldrig Vand under sig, der indeholder nok saa ubetydelig Varme, men fratager det stedse denne, saa at stedse kun iskoldt Vand træder i Berøring med Isen. Ligevægten, som vi have udmalet, og hvorefter alle Lagene skulde have fire Graders Varme, bliver stadig forstyrret saavel oven- som nedenfra. Lagens Omvæltning mellem hinanden, deres Leiring maa stadig fornyes. Stigen, Synken, Blanding, Fortrængning, Afkjøling og Opvarmning af Laget fra Dybet opad og ovenfra nedad gaar altsaa først levende for sig om Vinteren, naar Isen har lagt sit Dække over Vandet, og dettes Vandringer fremstille sig først rigtigt, naar det synes stibt og roligt.

Historisk Anekdote. Den berømte spartanske Lovgiver Lyfurg lod sig en Gang bringe et Par smaa Hundehvalpe og gav sig til at opdrage dem paa aldeles forskjellig Maade. Han vænnede den ene til Graadighed og Bløddagtighed, men afrettede den anden til at jage Wildtet i Skovene. En Dag, da Nogle af Folket havde samlet sig paa en offentlig Plads, traadte Lyfurg hen iblandt dem og begyndte at tiltale dem paa følgende Maade: "Spartanere, erkjender, hvor stor en Betydning Opdragelsen og Bansen have! Indser, at de gjøre Sindet mere eller mindre tilbøieligt til Udøvelsen af Pligter og Dyder; her giver jeg Eder et

tydeligt Bevis derpaa." Han lod derpaa de to unge Hunde hente og satte foran dem en Skaal med Føde og en Hare; saasnart de bleve slupne løse, for den ene hastigt efter Haren; men den anden kastede sig med Graadighed over Skaalen. Endnu kunde Spartanerne ikke ret forstaa, hvad dette havde at bethyde; dog Lyfurg lod dem ikke længe i Uvisshed, men sagde til dem: "De to Hunde, som I have seet, ere fødte af samme Forældre; men deres Opdragelse var forskjellig, og deraf kom det, at den ene blev graadig og doven, medens den anden blev dristig og fjæk."

Jagter i det Indre af Afrika.

Blandt de Rejsende, som i de senere Aar have besøgt det Indre af Afrika og navnlig Nillandene, indtager Englænderen Samuel Baker en fremragende Plads. I flere Beretninger har han nedlagt sine Erfaringer om disse hidtil kun lidet bekendte Egne og hans Skildringer frembyde en stor og flersidig Interesse. Han erhvervede sig ved sine Reiser en saa stor Anseelse, at Vicekongen af Egypten i 1870 overdrog ham Overtansførelsen for en Expedition til det Indre med det Formaal, at tage det hele vidtløftige Gebet ved den hvide Nilflod og Ækvatorialsjørne i Besiddelse.

Baker havde i 1867 foretaget en Reise paa den hvide Nil til Luta-Nziga, for at undersøge den blaa Nil og dens Tiløb ved den abessiniske Grændse. Han ledsagedes paa denne Reise af sin Hustru, en smuk Dame, som med et sjeldent Mod delte alle hans Besværligheder. Ved denne Leilighed foretog han forskjellige Jagtudflugter, som han beskriver paa en meget tiltrækkende Maade. I det Følgende meddele vi nogle Eksempel derom, idet vi bemærke, at Egnene om Nilens Bifloder, Atbara og Setit i det østlige Nillemafrika, vare de vigtigste Skuepladse for hans Eventyr og Jagttogter.

Krokodiler forekomme i stor Mængde i Atbara og Setit, og de indfødte Jægere efterstræbe ivrigt disse store Amphibier. Baker fortæller Følgende om Fremgangsmaaden: En hjempeagtig Krokodil laa paa en Sandbanke ved Setitflodens Bred. De to Jægere gik et Stykke op ad Floden og svømmede derpaa over med Harpunen i Haanden. Ved den modsatte Bred vadede de mod Strømmen og naaede Sivet ved Banken, hvor Uhret sov. Vandet naaede dem næsten op under Armene. Krokodilen bemærkede dem først, da de ikke vare mere end ti Skridt fra den. Diebliskelig vilde den springe i Vandet, men i det Samme slyngede Jægerne sine Harpuner. Den ene trængte i skraa Retning ind mellem Skællene, den anden gik dybt ind i Huden. Sagen løsne sig fra Bambusstangen og sad fast, medens Flydehollet paa Touget forblev paa Overfladen og angav den Retning, som Dyret tog under Vandet. Jægerne svømmede derpaa tilbage og bekvæmte sig ligesaa lidt om de andre Krokodiler, som vi ved Badning bryde os om Makreller. De vare sikre paa at finde Dyret efter nogen Tids Forløb, da Flydehollet røbede dets Opholdssted.

Krokodilen er ligesaa listig som graadig, og især viser den sin Snedighed, naar den lurar paa Fugle. Disse indfinde sig i stor Mængde paa Flodbredderne, hvor de sætte sig paa Bussenes Grene tæt ved hinanden, for ved sin Lyngde at bøje Grenene ned til Vandspeilet og at komme til at drikke. De maa være meget forsigtige, thi ikke alene Krokodiler, men ogsaa Fisk snappe efter dem, og de kjende meget vel den Fare, de udsætte sig for. Krokodilen anstiller sig, som om den ikke bemærker dem, bliver liggende rolig paa Vandet eller svømmer videre. Nu tro Fuglene sig sikre og give sig til at drikke. De bemærke ikke, at Fienden er forsvunden fra Overfladen, men pludselig kommer den tilsynes, dens Gab rækker op over Vandet, og i et Nu har den bortsnappet en hel med Fugle besat Gren.

Naar Baker var ude paa Fiskefangst, maatte han paa Grund af Krokodilernes Nærhed anvende stor Forsigtighed. Helst foretrak han en Dam og udvalgte sig der et temmelig høitliggende Sted. Han fangede her Baggarer, en stor meget velsmagende Fisk, og af og til en Skildpadde, som begjærligt bed paa Maddingen. Engang trak han i kort Tid tre af dem paa 50—90 Pund op af Vandet; de hørte til en Art, som ogsaa forekommer i Nilen, en af dem gav ham henved hundrede Wg. Trioniernes Hoved ligner næsten en Slanges, de have en mørkegrøn Skæl med gule Pletter, et fladt Legeme og kunne bevæge sig meget hurtigt paa Landet. Ved Nilen og dens Bifloder finder man Afarter af Krybdyr og Fisk, som ere meget nær beslægtede med hverandre, og hos hvilke man er istand til at skjælnes Overgangen fra den Ene til den Anden. Der findes en Fisk, som har et benagtigt Skjølster eller Skæl, der omslutter Hovedet og strækker sig hen over den halve Krop; under Brystfinnerne har den lange bevægelige Pigge, paa hvilke den, naar den er paa Land, stiller sig op som paa et Par Ben. Naar den er fangen, giver den en Lyd fra sig, der ligner en Rats Miauen; den synes at være lidt beslægtet med Skildpadden. En Fisk i den hvide Nil, kaldet Lepidofiren, danner et Mellemlid mellem Fisk og Fugl. Enkelte Arter Sumpfisk, som i den tørre Årstid leve i den af Solen udtørrede Jordbund, og som atter komme frem i Regntiden, synes at være nærbeslægtede med Krybdyrene.

Baker fortæller med stor Fortjærlighed om sine Løvejagter. Da han havde reist sig en Ghytte ved Setit, hørte han hver Nat Brølet af Dikenens hungrige Konger. Et saa prægtigt Kor af Basstemmer havde han aldrig før hørt i sit Liv. Det bragede i Krattet, da Løverne under uophørlige Brøl slæbte en Bøffel, som Baker havde studt Dagen forud, hen til det Sted, hvor de vilde holde sit Maaltid. Om Morgenen drog Baker ud for at finde deres Spor, hvilket han ogsaa snart opdagede. Han fortæller: "Et bredt Spor i den sandede Flodfæng førte langs Bredden hen til det Sted, hvor Løverne havde slæbt Bøffelen gennem Bussene. Syv til otte Skridt foran os laa den afsnabede Knokkel. Vi havde to Mænd med Reservergeocæter med os, og jeg var overbevist om, at Dyrene opholdt sig i det tætte Krat i Nærheden. Da vi havde nærmet os dette indtil paa nogle faa Skridt, hørte vi en stærk Knasen af Ben. Der var ingen Tvivl om, at Løverne vare isærd med at gulle sig med sit Rov, men da de ikke viste sig, kunde vi ikke komme dem paa Skud."

Ved en anden Leilighed blev Baker ligesaa lidt begunstiget af Lykken. "Jeg var med mine Indfødte gaaet over Floden og trængte nu tilføds ind i Krattet ved Bredden, medens Hestene bleve førte efter os. Da jeg paa den anden Side traadte ud paa en med Grupper af Lusse bevoget Slette, saa jeg i en Afstand af omtrent 200 Skridt en stor Løve med en tyk Manke stride majestætisk hen over Sandet. De Indfødte hvistede: "Al Asjat" (Løven) og trak uvilkaarlig sine Sværd. Vi stege hurtigt til Hest og galopperede over Sletten. Da Løven hørte Hovslagene, blev den staaende. Den hævede Hovedet, saa hvad der gik for sig, satte afsted i Spring og forfulgte af de ophidsede Jægere. Disse kom den bestandig nærmere, uagtet den tog godt tilbens. Det var et smukt Skue. Aggahr, en af mine Heste, var en udmærket Løber; den havde forhen tilhørt en indfødte Jæger og var godt inde i hans Haaudverk. Den galopperede udmærket, og dens lange, regelmæssige Fodskifte var bekvemt baade for Dyr og Rytter. Den forfulgte Løven som en Mynde, snoede sig saa forsigtigt mellem Træerne, at den ikke kom til at streife dem, og bestandig valgte den sin Vej saaledes, at Rytteren kunde komme frem under Grenene. Efter fem Minuters Forløb havde vi jaget Løven over Sletten og ejennem det Krat af Mimoser, som reiste sig paa flere Steder. Nu vare vi dem nær paa nogle faa Alen; men i samme Dieblis som to Indfødte vare isærd med at komme paa Siden af den, sprang den ned i en steil Kløft og forsvandt i Krattet.

De Indfødte vare meget utilfredse over denne Skuffelse; havde Kløften ikke været, vilde Løven ikke have undgaaet dem. Det havde været deres Hensigt at nærme sig den fra begge Sider; naar den angreb den ene Mand, skulde denne have taget Flugten, medens den Anden kløvede dens Ryg med Sværdet. En god Jæger, sagde de, er istand til at fælde en Løve ved et Hug bagfra, naar han under Angrebet kan komme bagved dem; men Jagten er meget farlig, naar Løven har et Krat til Dækning. I saa Fald omringe Jægerne Krattet og ride lige løs paa den. Saa snart den da springer løs paa en Mand eller en Hest, søger den nærmeste Jæger at strække den til Jorden med sit Sværd, men da er det ikke saa sjelden, at den Driftige maa bøde med et vældigt Saar, undertiden med Livet. Dog er ved en saadan Kamp altid Løvens Død Følgen."

Tøvrigt blev Jagten efter Løver — vedbliver Baker — fortsat med stor Iver og lønede sig rigelig. En Dag stød jeg en Bøffel, som jeg lod ligge i Mimoserkrattet som Lokkemad. I denne Egn ved Setit vrimlede det formelig af Løver, og den næste Morgen fandt jeg, som jeg havde haabet, Sporene af dem, men af Bøffelen var der Intet tilbage, Løverne havde slæbt den ind i Skningen. Jeg havde tre Reserverkabiner med mig og forfulgte Sporet, der var kjendeligt nok, idet der var ligesom banet en Vej paa det fortrørede Græs. Jeg kørte langsomt og forsigtigt fremad med mine Ledjægere tæt efter mig. I den høieste Spænding lod jeg Diet løbe om i Krattet med Fingeren paa Afstrækkeren, for strøg at være beredt paa at skyde. Saaledes trængte jeg fremad og buffede mig flere Gange for at faa Færten af Dyrene; det varede heller ikke længe, førend Lugten af raaddent Kjød naaede mig. Da jeg tæt i Nærheden hørte et frygteligt Brøl, gjorde jeg Holdt.

Jeg opdagede to Løve kun i en Afstand af nogle Skridt paa den anden Side af det Krat, som jeg var krøbet igjennem. Hovedet kunde jeg ikke se paa Grund af Løvet, men Skulderen kunde jeg næsten berøre med mit Gevær. Jeg stød og traf lige midt i Skulderen. Paa et andet Brøl fulgte en Bragen i Bussene, thi Dyret gjorde et Spring, og atter lod et Brøl. Den anden Løve indtog nu omtrent den samme Stilling som sin Kamerat; det var et mægtigt Dyr med en stor Manke. Med Diet stød fæstet paa det strakte jeg min Haand bagved, for at man skulde række mig et af Geværerne. Smidlertid blev Løven staaende, traf Veiret med opløftet Hoved og snøstede for at faa Færtten af Fienden. Mine Folk stode omtrent fem Skridt bag mig, jeg skar Tænder og truede dem med knyttet Næve, fordi de ikke vovede at række mig et Gevær. Da de omsider gjorde det, var Løven borte. Jeg gjorde den Dag det Løfte, aldrig at føre en enkeltløbet Bøsse med mig, naar jeg gik efter et større Wildt.

Men hvad var der blevet af den første Løve? Efter kort Tids Forløb hørte vi et sagte Sjul i Nærheden. Tahir drog sit Sværd, holdt Skjoldet foran sig og søgte efter Dyret, som snart røbede sig ved et Brøl, der ledsagedes af en Knagen i Krattet. Løven sprang omtrent en halv Alen, uden at jeg kunde komme til at styde. Da jeg forsigtigt sneg mig nærmere, saa jeg en prægtig Lovinde ligge mellem det fortorrede og nedtraadte Græs, kæmpende med Døden; men i sit Naseri bed den sig selv flere Gange i Labberne og kradsede i Jorden; ved Siden af den var der en stor Blodpøl. Medens mine Folk kastede Klumper Jord paa den, for at se, om den endnu kunde rejse sig, stod jeg med Bøssen færdig til at styde. Men den var kun istand til at brøle; et Skud gennem Hovedet gjorde Ende paa dens Lidelser.

Flere Gange har jeg fulgt efter Løverne ind i de Guler, hvorhen de havde slæbt sit Bytte. Jeg er overthydet om, at de mere frygtede mig, end jeg dem. Det var i Regelen meget vanskeligt at komme dem saaledes paa Skud, at de strax bleve fældede, selv om de vare nok saa nær. Ofte bibragte jeg dem et dødeligt Saar, og alligevel slæbte de sig ind i uigjennemtrængeligt Krat. I maaneklare Nætter lurede jeg paa dem med stor Taalmodighed. Det hændtes undertiden, at en Løve havde den Dristighed at klatre over Tjørnehækken, som omgav Leiren, men den maatte da ogsaa lade sit Liv. Jeg opsporede engang en Løve i en Lhåning i Skoven, hvor den laa paa Jorden. Da den saa mig komme frem fra Krattet, sprang den op, men sit strog et sikkert Skud paa ti Skridts Afstand. Den faldt, og, førend den igjen kunde rejse sig, sendte jeg den endnu en Kugle. Nafende rejste den sin tykke Manke, brølede, spærrede Gabet op og vilde til at springe, men den kunde ikke, thi Afgraden var knust, og Bagdelen slæbte langs Jorden. Uvagtet gjorde den de største Anstregelser, styrtede om til Høire og til Venstre og rodede Jorden op med Labberne. Da det begyndte at skumre, slæbte den sig ind i et Krat, hvor jeg lod den ligge til næste Morgen.

Alt før Solopgang brød jeg op med næsten alle mine Folk og tog en Kamel med, fordi jeg vilde føre mit Bytte med mig uden at sanderlemme det. Jeg red min bedste

Hest, som jeg havde givet Navnet Tetel (efter Bubalis-Antilopen, hvilken Araberne betegne med dette Navn), da den var en udmærket Traver. Desuden vilde jeg gjerne prøve dette herlige Dyrs Mod og Forstand.

Araberen Gadsch Ali, der var lidt i Forveien, raabte med Et: "Her ligger den, den er død!" Men da jeg med de Andre naaede Stedet, udstødte Løven et Brøl, rejste sig paa Forbenene med strittende Manke og lynende Dine og syntes at ville udfordre til Kamp. Det var et gribende Syn. Sjønt Dyret var fuldstændigt lammet, havde det ikke tabt Modet. Da det udstødte sit første Brøl, slog Kamelen bagud med sin Rytter, og min Hest gjorde et Spring til Siden. Nu samlede jeg Tøilerne og red hen til Løven i tyve Skridts Afstand. Den udstødte et nyt Brøl og fæstede sit Blik paa Hesten, som jeg klappede paa Hals og Nakke, idet jeg tiltalte den venligt. Den rejste Manken, snøstede, men blev modigt staaende, og da jeg let berørte dens Sider med Fødderne, gik den henimod Løven, som blev ved at brøle. Kun se Skridt fra Løven holdt jeg min Hest an; den standsede med beundringsværdigt Mod. Begge Dyrene holdt Dinene fæstede paa hinanden, det ene skummende af Naseri, det andet roligt og bestemt. Nu lod jeg Tøilerne falde, og Tetel vidste, hvad det havde at betyde; den vidste, at jeg nu vilde styde. Jeg sigtede efter Løvens Hoved, strakte den død ned, steg af, klappede Hesten og roste den. Derpaa førte jeg den tæt hen til Løven, som jeg ligeledes klappede, og lod derefter Tetel lugte til min Haand. Den snøstede et Par Gange, men da jeg slap Tømmen og gav den sin fuldstændige Frihed, hvøiede den langsomt Hovedet og lugtede til Løvens Manke. Strax efter gik den nogle Skridt bort og gav sig til at græsse. Araberne vare henrykte over Hestens Mod. Jeg vidste jo nok, at Løven var uskadelig, men Tetel, som ikke vidste dette, var fjæet gaaet mod en Løve, der brølede, spærrede Gabet op og syntes rede til Spring. Nu lode vi Kamelen komme, bandt den for Dinene, lod den knæle ned, og kun ved otte Mænds forenede Anstregelser fik vi Løven læstet paa. En flig fuldt udvoget Løve kan veie sine femhundrede Pund. Ankomne til Leiren lagde vi den ned foran min Husstru; Poterne bleve skaarne af, dem skulde hun bære om Halsen som en Talisman. Araberne tillægge ikke blot Kløverne hemmelige Kræfter, men de opbevare ogsaa Løvens Knurhaar omhyggeligt; de blive indhydede i en Læderpose og bæres for at sikre mod Angreb af vilde Dyr.

Man har ofte opfaftet det Spørgsmaal, om Gribben opdager sit Bytte ved sit Syn eller sin Lugt. Jeg har ofte og opmærksomt iagttaget disse Fugle og er af den Mening, at sjønt alle Røvfugles Lugt vistnok er meget skarpt, finde de dog sin Næring ved Hjælp af sit ualmindelig skarpe Syn. En blind Grib maatte sulte ihjel, men en Grib, der ser, vilde finde sin Næring, om man ogsaa tilstoppede dens Næsebor. Lugten er bestandig stærkest lige ved Jordens Overflade; derfor lugte Ghyæner, Løve og andre Røvdyr et Udsæl i stor Afstand, naar de ere for Vinden, men kunne i modsat Fald ikke lugte det, selv om det er i Nærheden. Udsælfragen holder sig derfor saa nær Jorden som muligt, men den er ogsaa en Undtagelse blandt Røvfuglene. Man forbauses, naar man ser, hvor pludselig Gribbene vise sig efter et Dyrs Død, uagtet der kort for-

inden ikke var en eneste Fugl at se i den klare, skyfri Luft. Mangen Gang, naar jeg havde studt et Dyr, lagde jeg mig under en Busk for at iagttage, efter hvilken Orden de forskjellige Fugle indfandt sig.

Først indfinder sig den sorte og hvide Krage, den op søger sin Næring med stor Flid, og man ser mange af dem paa Træer og Klipper. Den stoler utvivlsomt paa sin Lugt, men ser sig tillige opmærksomt om med sine skarpe Øine. Derefter indfinder sig Slangehøgen, efter den den lille Grib med det røde Hoved, den store Grib med den nøgne Hals, og Marabuten, der undertiden ledsages af Adjutan ten. Jeg skjulte undertiden et dødt Dyr under en tæt Busk, og Gribbene fandt det aldrig, naar de ikke havde været Vidne til dets Død. I sidste Tilfælde kom de med stærke Vingeflag ned fra den høje Luft, medens man endnu var ifærd med at skjule det fældede Dyr, som de da ogsaa opdagede ved Hjælp af Lugten. Et Stykke Vildt, som bliver fældet i det otte til ti Fod høje Græs, finde de sjelden, ikke engang Bøfler og Elefanter. Gribbe og Marabuter stige op til en uhyre Høide. Jeg antager, at enhver af de forskjellige Rovfuglearter, som ushyllige for det menneskelige Øie bestandig svæve omkring med udbredte Vinger og overflue Verden under sig som med en Riffert, have sine egne Lustregioner. I saa store Høider befinde de sig i kold Luft og trænge ikke til Vand, men enkelte Fugle, som f. Ex. Marabutstorken og Slangehøgen, der i længere Tid flyve hen over golde Ørkener, have Vandposer som Beholdere. Den Førstnævnte har udvendig under Struben en liden Pung, hos den Sidste sidder Pungen indvendig, og hos begge er den fyldt med Vand. Da de her omtalte Rovfugle vise sig i regelmæssig Orden, er man vel berettiget til at slutte, at de komme ned fra forskjellige Regioner.

Fra disse Regioner overskue de store Strækninger. For Menneskene ere de ushyllige, men selv se de hverandre under sin bestandige Omkredsning. En Fugl opdager en Gjenstand nede paa Jorden, den skyder pludselig ned fra den høje Luft, og øieblikkelig følge de Andre Exemplet. Saa snart en Træger har flaaet Skindet af et fældet Dyr, lokker det blodige Kjød øieblikkelig Gribben. For at iagttage Rovfuglene lagde jeg mig flere Gange paa Ryggen og saa op i den blaa, skyfri Luft. I Begyndelsen var ingen Fugl at øine, men naar Skindet halvt var flaaet af et Dyr, viste der sig strax Prikker paa Himlen, tiltagende hurtig i Størrelse. Fra Træer og Buske hørte jeg Krager nes Skrig, og derpaa kom ogsaa Høgene, for at gotte sig med Klumper af levret Blod. Imidlertid vorede de omtalte Prikker til vingede Skabninger, og snart hørte jeg bagved mig en Lyd som af en Hvirvelvind. En rødhoved Grib fløi hurtig ned til det blodige Maaltid, og en hel Sværm fulgte strax efter. Nu saa jeg atter sorte Punkter i Luften indtil det dybeste Blaa. De kom fra alle Kompassets Streger. Til sidst danner der sig en Kred s af Gribbe, som svæve omkring i vide Kredse og endnu synes at betænke sig, inden de dale ned. Da vover ende lig den store Grib med den nøgne Hals at gjøre det. Trægerne have imidlertid flaaet Dyret og taget det Bedste af Kjødet med sig; paa en Afstand af hundrede Skridt iagttage de, hvad der nu vil komme. Nu kaste Fuglene sig over Nesterne af Dyret. Den store Grib spiller herved

en Hovedrolle, og alle Andre vige for den, indtil Abu Sin, d. e. Snabernes Fader (saaledes kaldes Marabuten af de Indsødte) viser sig. Dens lange hæslige Ben hænge ned under de uhyre Vinger og berøre Jorden. Den trænger sig rasht gennem Hoben, baner sig med Næbbet mellem de graadige Gribbe og tager Lovens Part ved Maaltidet, uagtet den er kommen sidst.

Søit i Luften.

Blandt et af de mange Exempler paa Guds forunderlige Styrelser, fortæller en Lustfiskper: I Begyndelsen af Aaret 18. . ankom jeg til F., for om nogle Dage at stige op i en stor Ballon, i Overvær af en talrig Mængde Tilskuere. Nogle Herrer i Byen havde meldt sig at ville følge med, men traf sig tilbage i sidste Dieblik, og saa bestemte jeg mig til at gjøre Farten alene. Saa ofte jeg i senere Tid havde tiltraadt min Lustreise, havde jeg — sjønt det var paa forskjellige temmelig langt fra hinanden liggende Steder — bemærket en ung Mand, som syntes mig isinefaldende paa Grund af sin blege Ansigtssfarve og sine store dybtliggende Øine. Han lagde altid den mest levende Interesse for Dagen for mit Foretagende, og trængte sig ivrig frem, hvor det gjaldt at gjøre en liden Tjeneste. Lidt efter lidt havde jeg vænnet mig til hans Nærværelse, saa jeg ogsaa i F. vilkaarlig saa mig om efter ham, mens jeg raabte til mine Haandlangere, at de skulde gjøre Alt færdigt. Den Ubekjendte stod tæt fremme ved Stranken, blegere og magrere end ellers. Jeg sprang i Gondolen og befalede at løse Ballonens Touge.

I det Dieblik, da man adlød min Befaling, saa jeg en Bevægelse blandt Tilskuerne henimod Ballonen, men kunde ikke skjænke det stor Opmærksomhed, da jeg endnu havde Noget at ordne paa Bunden af Gondolen og stod nedbuktet, mens den hurtigt opstigende Ballon allerede befandt sig i en betydelig Høide. Svo beskriver da vel min Forbavselse, da jeg ser op og bliver var hin omtalte unge Mand! "Deres erbødige Tjener, min Herre!" sagde han artigt. Jeg kunde ikke svare ham i samme Tone, men spurgte ham temmelig barskt, med hvilken Ret han var kommen der. "De kan ikke fjerne mig", sagde han, "følgelig har jeg Ret til at blive her", sagde han. Jeg blev truffen af dette Svar og formaaede ikke strax at svare igjen; men han brød sig intet om min Forstrækkelse, men blev ved: "Paa denne Vis vil vi slet ikke stige op", og dermed greb han 2 Sække af den medtagne Ballast og kastede dem ud. "De er her engang, min Herre! og saa maa jeg vel tage Dem med mig", sagde jeg, da jeg indsaa, at der intet Andet var at gjøre, "men jeg maa ubetinget bede Dem overlade mig alene Ledelsen af Ballonen." "Tilvisse", svarede han, "træf Deres Forholdsregler saa, at de stemmer med mine Planer, saa vil jeg Intet sige derimod." Jeg saa nu lidt nærmere paa min Ledfager; han var omtrent 36 Aar gammel, meget simpelt klædt, og syntes, trods sin Blegghed og Magerhed, at besidde en uhyre

Musfellsstyrke. "Seg maatte overrasse Dem", sagde han efter en Pause, "da jeg ingen Penge havde til at betale Farten med, og dog maatte gjøre den med." "Na, det kan vi tale om, naar vi igjen er nede paa Jorden." "Sjæen nede?" spurgte han forbauset. "De vil dog ikke tro, at Deres ufaldede Ledfagelse vil hindre mig fra at stige ned, naar jeg finder det for godt?" "Ha", sagde han med Foragt, "vi ville ikke stige ned", og kastede saa 2 Sække Ballast igjen ud af Ballonen. "Min Herre!" raabte jeg ubillig, idet jeg greb hans Arm, "jeg kan ikke taale Saadant." Barometret viste mig, at Ballonen imidlertid havde steget 2000 Fod høit. "Vi ville stige ned", sagde jeg, idet jeg pegte paa de os omgivende Skyer, som, jo mere vi vendte os mod Syden, bleve fortære og sværere, "vi faar Uveir." "Nei", raabte han, "vi maa gennemsijsjære Skyerne; dybt nede under os skal Lynene frydse", — og atter sloi 2 Sække Ballast ud. Jeg forsøgte at afholde ham deraf, men han trykkede mig med den ene Haand til Bunden af Gondolen og udsørte med den anden sit Forehavende, idet han sagde: "Det gjør mig ondt, men jeg ser, De forstaar ikke Tingene, allsaa maa jeg tage mig deraf; forstyr mig nu ikke længere." Vi var nu næsten 4000 Fod høit; jo høiere vi stige, desto heftigere blev hans Bevægelser. "For Gud's Barmhjertighed, lad os stige ned", bad jeg. "Stige ned? Har ikke Luftskipperne, som ikke var saa gode som jeg, steget 20,000 Fod op?" Han blev ved med at kaste ud Sæk efter Sæk og holdt mig fast saa ofte jeg søgte at hindre ham deri. Jeg indsaa, at jeg havde at gjøre med en Vanvittig, som var mig langt overlegen i fysiske Kræfter, og tog min Tilflugt til List. Jeg søgte at indvikle ham i en Samtale, og saaledes haabede jeg at kunne faa fat i Ventilens Toug og, uden at han mærkede det, at bringe den til at dale. Med Beundring talte jeg derfor om hans Kundskaber i Luftskipperfarten, saa tog han frem af alle Lommer et Manuskript, som handlede om den Gjenstand, forklarede for mig sine Opfindelser i de mest storartede Udtryk, og beklagede sig bittert over den Foragt og Spot, som Verden havde mødt ham med.

"Dg nu har De tabt alt Haab om at bringe Deres underbare Idee til Udførelse?" spurgte jeg tilsyneladende med stor Interesse.

"Alt, alt!" svarede han. "Først da jeg saa, at jeg ikke længere kunde bære den Tort og Uret, besluttede jeg mig til at ende mit Liv paa denne Fart." Dette Svar bragte mig til at bæve; imidlertid havde det lykket mig at aabne Ventilen, og jeg gjorde mig Umage for at tale rigtig høit, for at han ei skulde høre Lyden af den raske udstømmende Gas. "O, havde jeg kun endnu turdet leve et Aar, vilde jeg have skjænket Verden en Opfindelse, som skulde have opfyldt den med Forbauelse. Her er en Plan", raabte han, idet han udfoldede en Rulle, "til et Luftskib, som kan bære en hel Armee og de til Krigen nødvendige Redskaber; den, som udfører denne Plan, er Herre over Verden."

"Dg De har alene Deres Studium at takke for denne uhyre Opfindelse?" spurgte jeg og aandede lettere, fordi Ballonen dalede. "Jeg kan ikke gjøre Krav paa alene at have Vren for den Opfindelse", sagde han. "I mange Aar var jeg kun et simpelt Redskab for Videnskaben; men

jeg kastede mig med saadan Iver over Studiet, at Guderne endelig havde Medynk med mig og aabnede mig den Plan, jeg her forelægger Dem. Jeg har aldrig fortiet for dem, jeg har fortalt Verden, hvorfra jeg har øst min Visdom, og derfor er det mig saameget ubegribeligt, at de skulde være saa blinde derfor, men deres Forstand kan ikke fatte Planens Storhed, og derfor maa jeg bringe de oplysede Guder deres Gave tilbage."

Han taug et Dieblif, som om han var udlømt, og pludselig sagde han: "De har aabnet Ventilen imod min Befaling." Jeg slap øieblikkelig Touget. "Lykkeligvis", sagde han, idet han atter kastede nogle Sække overbord, "har vi endnu 200 Pund Ballast. Jeg tillod Dem at aabne Ventilen, fordi Gasen truede med at sprænge Ballonen, men gjør det ikke igjen."

Skyerne seilede under os i glindsende Strømme, og Ballonen kastede en mørk Skygge paa dem. Langt nede under os drønedes Jorden. "Lader os nu stige ned", bad jeg.

"Stige ned? Aldrig! Solen venter os." Aliter ledte han Ballonen for 50 Pund, hvorpaa den som en Pil steg iveiret. Min uhyggelige Kamerats Galskab tiltog, alt som vi fjernede os fra Jorden. "Sig mig, hvor vil De egenlig hen?" spurgte jeg endelig. "Høiere, høiere, mere behøver De ikke at vide!" Med disse Ord slængede han Kompasset ud. Jeg forekom mig selv ligeoverfor den Gale hjælpeløs som et Barn. Paa min gjentagne indstændige Bøn om at lade Skibets Løb rettes ned ad mod Jorden, svarede han kun: "De gjør mig utaalmodig, nu skal De slet ikke mere vide om, enten vi gaa op eller ned", — og dermed sendte han Barometret og Halvdelen af den tiloversblevne Ballast overbord. Stedse høiere steg Ballonen; mit Hjerte hamrede som vilde det springe i Stykker; Blodet flød mig ud af Næse og Mund. — "Hvor herligt at dø som en Martyr for Videnskaben!" jublede den Gale, og tømte ud, som for at bekræfte sine Ord, Resten af Ballasten. "Timen er der, som falder os til Døden, nu er det at stige Tougene over, at Ballonen kan falde, men vi seile ud i Verdenskrummet, naar vi dø, saa finde vi en Grav i Solen." Fortvivlelsen gav mig Kræfter, jeg kæmpede med ham, men jeg maatte endelig bukke under. Han kastede mig ned, og mens han satte Knæet paa mit Bryst, for at holde mig nede, affar han med en Kniv, som han traf op af sin Lomme. Tougene.

"En, to, tre!" raabte han. Endnu et Toug, og Gondolen hæng endnu kun paa den ene Side sammen med Ballonen. Med en overmenneskelig Anstrengelse stødte jeg den Vanvittige fra mig og rettede mig op. Han holdt endnu Kniven, for at oversijsjære Tougene, men hans Tanker maatte pludselig tage en anden Vending. "Vi ville nu gaa", sagde han, idet han strakte Haanden ud imod mig og gjorde Mine til at springe ud af Gondolen. "Kom De med!" Med et Skrig veg jeg fra ham ind i den yderste Krog af Gondolen, klamrede mig instinktmæssigt fast til de endnu gjendørende Ting, og lukkede Øinene, overvældet af Forsærdelse. Da jeg igjen aabnede dem, befandt jeg mig alene paa den ganske omdreiede Gondol, 10,000 Fod over Jorden, — min Ledfager var forsvunden. — Endnu steg jeg altid høiere op, idet jeg gennemfor Luften med flig

Fart, at ethvert Aandedrag foraarjagede mig de ulideligste Smerter.

En heftig Frost bragte mine Tænder til klapprende at flaa; men pludselig indtraadte en køelende Gede istedetfor Kulden. Jeg befandt mig midt inde i en glødende Ildstø og fornemte et forfærdeligt Skrald — Gasen havde sprængt ud. — En Tidlang dreiede Ballonen med forfærdelig fart sig om sig selv, en hæsleg, formløs Masse, — alligevel varede Nedstigningen forholdsvis længe; lidt efter lidt kom jeg Jorden nærmere og saa, at jeg var omtrent 2 Mile fra Havet og alvorlig maatte bemyndige at drives derhen med Vinden. Jeg havde hele Tiden staaet paa den ene Ende af Gondolen, frampagtig klamrende mig fast til Tougene, et heftigt Nyl rev mig mit Dag af Hænderne og kastede mig baglænds ud af Gondolen.

Jeg faldt — ikke, som jeg troede, i Luften — men i det bløde Græs paa Marken. Jeg var Jorden nærmere end jeg i min ulykkelige Stilling havde ahnet, og det langs Jorden stæbende Anker havde lykkeligvis fundet et Sted, hvor det kunde hage sig fast. Men neppe forlod jeg Ballonen, før den, befriet for sin Byrde, rev sig løs og hastigt fløi ud mod Havet. Et Under havde reddet mig ud af den forfærdelige Stilling. Min ulykkelige Rejsefælle har man siden aldrig set noget til; rimeligvis er han falden i Havet; men han maatte forlængst være død, før han naaede det.

Paa Newfoundlandbankerne.

De bekjendte Newfoundlandbanker ligger sydost for Den Newfoundland, der opdagedes af Cabot i 1497, og have en Længde af 150 Mile og en Bredde af 50 Mile. Denne Ophøining af Havbunden, der paa mange Steder kun har 4 Favne Vand, og selv ude ved den yderste Kant kun 25 Favne, som pludselig øges til 90 Favne, frembyder fortrinlig Udgang til Fiske, især efter Torsk, Silb og Hellefshindre. Fisket drives af Franskmænd, Englændere og Amerikanere, hvilke Nationer væsentlig holde sig til hver sin Del af Banken.

Fisket foregaar paa Newfoundlandbanken ikke paa samme Maade som de norske Fiskerier fra Vaade, men fra store Skibe. Hvert Aar udrustes der saaledes fra Frankrig en Mængde to- og tremastede Skibe, som ligge forankrede paa Bankerne og der drive sit Fiske en stor Del af Aaret. Skibets Vaade fare ud paa Fangst, medens Skibet ligger forankret i den gode Ankergrund, men i et dog i mange Henseender meget farligt Farvand. Franskmændene fiske især efter Hellefshindre ved Hjælp af, hvad vi kalde Batter, d. v. s. lange stærke Touge, hvortil i bestemte Afstande er fæstet kortere, stærke Fortommer, forsynede med store Kroge og agnede med Fisk.

Livet herude paa Banken er naturligvis i høi Grad besværligt, thi uagtet Newfoundlandbankerne ikke ligger længere nord end den 50de Bredde-Grad, altsaa som England, saa er dog Klimaet meget ubehageligt. Den nordgaaende Golfstrøm og den sydgaende kolde Strøm gaa nemlig her Side om Side og fremkalde Storm, Taage

o. s. v., og Isbjerge drive hyppig ned fra Nordpolen netop over denne Banke.

Som sagt, Livet for Fiskerne her er meget besværligt og farligt. I Regelen ere Skibene kun iland en Gang hvert Aar for at løse sin Fangst og tage saa atter Ankerplads midt ude paa det aabne Hav.

Skibene ligge oftest fortøiede for Ankere med Ankertoug, ikke Kjettinger, og saaledes ride de mangen en Storm over. Men ofte blæser der saaledes op, at Fiskerskibene maa lette Anker og gaa under Seil, og de trues da af mange Farer, Isbjerge, Storm, Grundstød og i Taagen af Sammenstød med andre Skibe.

Dette sidste er næsten den værste, thi over Bankerne gaar den slagne Bei for de Oceaniske — Damp- og Seilskibe —, som skulle til den nordligere Del af Nordamerika. Mangt et Skib er her blevet borte, uden at Nogen nogensinde har hørt til det. Allerede Mørket er farligt, men værre endnu er Taagen, som netop her kan være saa tåk, "at man kan sjære den", og som man kan have selv med en temmelig stærk Vind. Hos os herinde farer jo Taagen bort, naar det begynder at blæse. Men saaledes er det ikke paa Newfoundlandbanken. Selv med en temmelig stærk Vind kan man have saa tæt Taage, at man ikke kan se tværs over sit eget Skib. Der er ligesom et lidet Hul i Taagen nu og da, men saa kommer den desto tættere ovenpaa, og undertiden ligger den tunge raa Vind kraftigt i Seilene.

Har Du nogensinde, Læser, ligget i en liden Seilebaad i Taagen og saa pludselig hørt "Klap, Klap" af et Dampskib, som nærmer sig? Det er ingen misundelsesværdig Stilling, thi man ved ikke, hvad man skal gjøre. Af Lyden kan man kun tilnærmelsesvis gætte sig til, fra hvilken Kant Dampskibet kommer, men Lyden kommer altid nærmere og nærmere; Du synes hvert Dieblit, at Du kan vente at se Dampskibet dukke frem af Taagen. Men naar det saa dukker frem, er det saa lige inde paa Dig, at Du maaste ikke har nogen Udflugt til at komme ud af Veien.

"For Hjemmet,"

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning, udkommer 2 Gange om Maanedene og koster \$1.50 Aaret i Forstud. Paa 6 betalte Exemplarer gives det 7de frit. Samles større Klubber, gives bedre Betingelser. Nogle fuldstændige Exemplarer af Aargangen 1873 kan endnu faaes tilsendt frit for \$1.50. En tidligere Halvaargang i Oktav, indeholdende blandt Andet "Præstegaarden i Sargen", sendes frit for 60 Cents.

Adresse Drawer 24,

Decorah, Iowa.

Indhold: Alf Brage. — Fra Sydafrika. — Lutret i Ilden. — Vandets Vandringer. — Historisk Anekdot. — Jagter i det Indre af Afrika. — Høit i Luften. — Paa Newfoundlandbankerne.

Trykt hos B. Anundsen, Decorah, Iowa.